

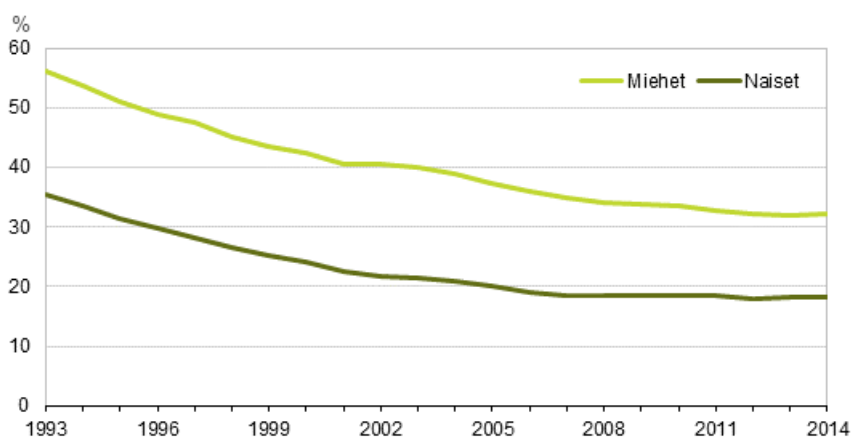
Perheet 2014

Vuosikatsaus

Nuorten kotoa muutto lykkäätynyt

Tilastokeskuksen perhetilaston mukaan kotona asuvien 20–24-vuotiaiden osuus on pienentynyt selvästi viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana, mutta viime vuosina osuus on tasaantunut noin neljännekseen. Nuorten muuttoja lapsuudenkodista kuvataan perheessä lapsen asemassa olevien 20–24-vuotiaiden määrällä. Vuonna 2014 lapsen asemassa olevien nuorten suhteellinen osuus ikäryhmästä jopa kasvoi. Lapsen asemassa olevien nuorten osuuden kasvu liittyyne kotoa muuttamisen lykkäytymiseen myöhempään ajankohtaan ja kotiin palaamiseen.

Lapsen asemassa olevien 20–24-vuotiaiden osuus 1993–2014

Vuonna 1995 lapsen asemassa oli vielä 42 prosenttia 20–24-vuotiaista, mutta vuoden 2014 lopussa osuus oli enää 25 prosenttia. Nuoret naiset itsenäistyvät ja muuttavat lapsuudenkodista nuoria miehiä aiemmin. Nykyisin vajaa kolmannes miehistä asuu vanhempien luona vielä 20–24-vuotiaina, naisista lapsen asemassa on tässä iässä enää 18 prosenttia. Kolmekymmenvuotiaista miehistä kuusi prosenttia oli perheessään lapsen asemassa, naisista kolme prosenttia.

Jo ennen vuoden 1994 kotikuntalakia vuodesta 1985 vuoteen 1993 lapsen asemassa olevien 20–24-vuotiaiden osuus pieneni 54 prosentista 46 prosenttiin. Myös lain voimaantulon jälkeen heidän osuutensa edelleen pieneni. Tietoja lapsen asemassa olevien määrästä ei ole saatavissa kaikilta vuosilta ennen vuotta 1993. Yhtenäinen aikasarja on vuodesta 1993 lähtien.

Sisällys

1. Perheessä keskimäärin 2,8 henkilöä.....	5
1.1 29-vuotiaiden naisten yleisin perhetyyppi on aviopari ja lapsia.....	6
1.2 Rekisteröityjen parien keskimääräinen ikäero 5,7 vuotta	7
1.3 Avoliitto tyypillinen nuorille lapsettomille naisille.....	8
1.4 Yhden vanhemman perheissä isien ja äitien siviilisäädyt erilaiset.....	8
2. Perheistä neljä prosenttia kokonaan vieraskielisiä.....	10
2.1 Vieraskielisistä perheistä suurin osa venäjänkielisiä.....	11
2.2 Kahden ulkomaalaisen puolison muodostamat perheet yleisempiä kuin suomalaisen naisen tai miehen ja ulkomaalaisen puolison perheet.....	11
2.3 Naisten ja miesten ulkomailla syntyneet puoliset eri maista.....	12
3. Lapsiperheiden määrä vähenee yhä.....	14
3.1 Lapsiperheistä 60 prosenttia avioparien perheitä.....	14
3.2 Uusperheiden osuus edelleen 9 prosenttia	15
3.3 Lapsiperheessä on keskimäärin 1,8 lasta.....	16
4. Maakuntien välillä eroja perhetyypeissä – aviopariperhe silti yleisin (Korjattu 3.12.2015. Korjatut kohdat merkitty punaisella).....	19
4.1 Avopariperheitä vähiten Uudellamaalla	19
4.2 Perinteisimmät perheet Pohjanmaalla.....	19
5. Lapsista 82 prosenttia kahden vanhemman perheessä.....	21
5.1 Runsaalla kolmasosalla lapsista ainakin kaksi sisarusta.....	22
5.2 Sisarusten määrä vaihtelevat maakuntien välillä.....	24
5.3 Joka kymmenes lapsi kasvaa uusperheessä.....	25
5.4 Ulkomaalaistaustaisten lasten määrä kasvaa.....	25
6. Lapsen asemassa olevien nuorten osuus kasvoi hieman.....	27
7. Viidennes asuu yksin.....	29

Taulukot

Taulukko 1. Perheväestö ja perheen keskikoko 1950–2014.....	5
Taulukko 2. Perheet tyypeittäin 1950–2014.....	6
Taulukko 3. Miehen/vaimon/isän/äidin siviilisäätö avoliitoissa ja yhden vanhemman perheissä 2014.....	9
Taulukko 4. Suomen-, ruotsin- tai muunkieliset perheet 1990–2014.....	10
Taulukko 5. Lapsiperheet tyypeittäin 1950–2014.....	14
Taulukko 6. Uusperheet 1990–2014.....	16
Taulukko 7. Lapsiperheiden lapsiluku 1950–2014.....	17
Taulukko 8. Alle 18-vuotiaat lapset perhetyypeittäin 1985–2014.....	21
Taulukko 9. Lapset perheen alaikäisten lasten määrän mukaan 1985–2014.....	23
Taulukko 10. Lapsen asemassa olevat 20–24 -vuotiaat nuoret 1985–2014.....	27

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Perheväestö ja perheen keskikoko 1950–2014.....	30
Liitetaulukko 2. Ruotsinkieliset perheet tyyppin, puolisoitten/vanhempien iän ja lapsiluvun mukaan 31.12.2014.....	30

Liitetaulukko 3. Avioparit miehen ja vaimon avioliiton järjestysnumeron mukaan 31.12.2014.....	31
Liitetaulukko 4. Perheet puolisoitten/vanhempien kielen mukaan 31.12.2014	31
Liitetaulukko 5. Lapsiperheet vanhempien kielen mukaan 31.12.2014.....	32
Liitetaulukko 6. Perheet puolisoitten/vanhempien kansalaisuuden mukaan 31.12.2014.....	32
Liitetaulukko 7. Lapsiperheet vanhempien kansalaisuuden mukaan 31.12.2014.....	33
Liitetaulukko 8. Perheet puolisoitten/vanhempien syntymämaan mukaan 31.12.2014.....	33
Liitetaulukko 9. Lapsiperheet vanhempien syntymämaan mukaan 31.12.2014	34
Liitetaulukko 10. Perheet perhetyypin ja alle 18-vuotiaiden kotona asuvien lasten määrän mukaan 31.12.2014.....	35
Liitetaulukko 11. Lapsiperheet alle 18-vuotiaiden lasten määrän ja perhetyypin mukaan 31.12.2014.....	35
Liitetaulukko 12. Uusperheet perhekoostumuksen ja lapsiluvun mukaan 31.12.2014.....	36
Liitetaulukko 13. Perheet lasten ikäryhmien ja perhetyypin mukaan 31.12.2014	37
Liitetaulukko 14. Perheiden 0–24-vuotiaat lapset perhetyypin mukaan sekä ottolapset iän mukaan 31.12.2014.....	38
Liitetaulukko 15. Lapset iän ja perheen kotona asuvien alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärän mukaan 31.12.2014	39
Liitetaulukko 16. Perheelliset miehet iän ja perhetyypin mukaan 31.12.2014	40
Liitetaulukko 17. Perheelliset naiset iän ja perhetyypin mukaan 31.12.2014	41

Kuviot

Kuvio 1A. Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan 2014 (isä ja lapsia -perheet isän iän mukaan).....	7
Kuvio 1B. Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan 2014 suhteellinen jakauma (isä ja lapsia -perheet isän iän mukaan).....	7
Kuvio 2. Rekisteröidyt parisuhteet nuoremman puolison iän mukaan 2014.....	8
Kuvio 3. Ulkomaisten kansalaisten perheet 1990, 2004 ja 2014.....	12
Kuvio 4A. Suomessa syntyneiden miesten ulkomailla syntyneet puoliset syntymämaan mukaan 2014.....	12
Kuvio 4B. Suomessa syntyneiden naisten ulkomailla syntyneet puoliset syntymämaan mukaan 2014.....	13
Kuvio 5A. Lapsiperheet tyypeittäin äidin/yksinhuoltajaisän iän mukaan 2014.....	15
Kuvio 5B. Lapsiperheet tyypeittäin äidin/yksinhuoltajaisän iän mukaan 2014, suhteellinen jakauma.....	15
Kuvio 6. Lapsiperheiden keskimääräinen lapsiluku äidin iän mukaan 1985, 1995, 2013 ja 2014.....	18
Kuvio 7. Avopariperheiden osuus lapsiperheistä maakunnittain 2014 (kuva korjattu 4.12.2015).....	19
Figur 7. Andelen sambofamiljer av barnfamiljerna efter länskap år (figuren har korrigerats 4.12.2015).....?	?
Figur 7. Families of cohabiting couples as a proportions of families with underage children by region in 2014 (the figure was corrected on 4. December 2015).....?	?
Kuvio 8. Yhden vanhemman perheiden osuus lapsiperheistä maakunnittain 2014 (kuva korjattu 4.12.2015).....	20
Figur 8. Andelen ensamföräldrarefamiljer av barnfamiljerna efter länskap 2014 (figuren har korrigerats 4.12.2015).....?	?
Figure 8. Proportion of single-parent families of all families with underage children by region in 2014 (the figure was corrected on 4. December 2015).....?	?
Kuvio 9. Lapset perhetyypin ja iän mukaan 2014.....	22
Kuvio 10. Lapset iän ja perheen alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärän mukaan 2014.....	24
Kuvio 11. Perheen alaikäisten sisarusten määrä maakunnittain 2014, %.....	24
Kuvio 12. Ulkomaalaistaustaisten lasten osuus kaikista lapsista sekä toisen polven ulkomaalaistaustaisten lasten osuus kaikista ulkomaalaistaustaisista lapsista 1992–2014.....	25
Kuvio 13. 18–30-vuotiaat miehet perheeseen mukaan 2014.....	28
Kuvio 14. 18–30-vuotiaat naiset perheeseen mukaan 2014.....	28

Figur 13. Män i åldern 18–30 år efter familjeställning år 2014.....?	
Figur 14. Kvinnor i åldern 18–30 år efter familjeställning år 2014.....?	
Figure 13. Young men aged 18 to 30 by family status in 2014.....?	
Figure 14. Young women aged 18 to 30 by family status in 2014.....?	
Kuvio 15. Asuntokuntaväestö asuntokunnan koon mukaan 1990–2014.....	29
Kuvio 16. Yksinasuvien miesten ja naisten osuus ikäluokasta 1990 ja 2014.....	29
Laatuseloste, perheet 2014.....	42

1. Perheessä keskimäärin 2,8 henkilöä

Perheet luokitellaan sen mukaan, ovatko puoliset naimisissa, avoliitossa vai rekisteröidyssä parisuhteessa keskenään ja onko perheessä lapsia. Näiden lisäksi omana luokkana on yhden vanhemman perhe. Lapsen iälle ei tässä aseteta mitään rajoitusta. Luvussa 3 käsitellään lapsiperheitä, joilla tarkoitetaan perheitä, joissa asuu vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi. Lapsiperheiden yhteydessä vanhemmista käytetään myös ilmaisua huoltaja. Seuraavassa tarkastelussa yhden vanhemman perheet eivät ole vain yksinhuoltajien perheitä, sillä isänsä tai äitinsä kanssa asuva, lapsen asemassa oleva henkilö voi olla minkä ikäinen tahansa.

Vuoden 2014 lopussa Suomessa oli 1 474 000 perhettä. Määrä lisääntyi 2 600 perheellä edellisestä vuodesta. Lisäys on lähes 2 800 pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

Perheisiin kuuluu 75 prosenttia väestöstä. Osuus on pienentynyt 0,3 prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta. Osuuden pienenemisen tahti on pysytellyt tällä tasolla 1990-luvun alusta lähtien. Perheväestön osuus oli suurimmillaan 1960- ja 1970-luvuilla, jolloin perheisiin kuului 87 prosenttia väestöstä. Perheisiin kuuluvan väestön määrä on lisääntynyt vuoden 2014 aikana 2 100 hengellä. Koko maan väestömäärä lisääntyi 20 500 hengellä. Perheen keskikoko oli vuoden 2014 lopussa 2,8 henkilöä.

Taulukko 1. Perheväestö ja perheen keskikoko 1950–2014

Vuosi	Perheiden määrä	Perheväestö	Koko väestö	Perheväestön osuus, %	Perheen keskikoko
1950	930 572	3 457 474	4 029 803	85,8	3,7
1960	1 036 270	3 855 037	4 446 222	86,7	3,7
1970	1 153 878	3 986 005	4 598 336	86,7	3,5
1980	1 278 102	4 023 091	4 787 778	84,0	3,1
1990	1 365 341	4 101 922	4 998 478	82,1	3,0
2000	1 401 963	4 053 850	5 181 115	78,2	2,9
2010	1 455 073	4 065 168	5 375 276	75,6	2,8
2012	1 465 733	4 075 094	5 426 674	75,1	2,8
2013	1 471 085	4 081 903	5 451 270	74,9	2,8
2014	1 473 666	4 084 001	5 471 753	74,6	2,8

Suomen yleisin perhetyyppi on edelleen lapseton aviopari, joita oli 36 prosenttia kaikista perheistä vuonna 2014. Vielä vuonna 2004 Suomen yleisin perhetyyppi oli aviopari, jonka luona asuu jonkin ikäisiä lapsia. Vuonna 2014 avioparin ja lasten muodostamia perheitä oli 29 prosenttia kaikista perheistä. Tämän perhetyypin määrä on kuitenkin pitkään ollut laskusuunnassa, kun taas lapsettomien avioparien määrä on ollut kasvussa. Lastensa kanssa asuvien avioparien määrä vähentyi 4 800 perheellä edellisestä vuodesta, kun vielä vuodesta 2005 vuoteen 2006 vähennys oli 6 700. Koska vuosimuutokset ovat pieniä, eri perhetyyppien määrän vähenemisen tai lisääntymisen syytä on vaikea selvästi osoittaa.

Myös avoparien määrä ja osuus perheistä kasvaa. Avopareja, joilla ei ole lapsia, on tosin vielä vain 14 prosenttia kaikista perheistä. Avopareja, joilla on lapsia, on nykyisin kahdeksan prosenttia kaikista perheistä. Määrä on kasvanut hitaasti viime vuosina.

Äiti ja lapsia -perheitä on kymmenen prosenttia kaikista perheistä. Isä ja lapsia -perheet ovat edelleen harvinaisia, näitä perheitä on vain kaksi perhettä sadasta. Suhteellinen osuus ei ole muuttunut juuri lainkaan viime vuosina.

Taulukko 2. Perheet tyypeittäin 1950–2014

Vuosi	Yhteensä	Aviopari, ei lapsia	Aviopari ja lapsia	Avopari ja lapsia	Avopari, ei lapsia	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia	Rekis- teröity miespari 1)	Rekis- teröity naispari 1)
1950	930 572	176 650	593 763	..	..	137 803	22 356	..	..
1960	1 036 270	207 897	678 822	..	..	129 706	19 845	..	..
1970 ²⁾	1 153 878	260 562	722 001	6 800	19 100	126 394	19 021	..	..
1980 ³⁾	1 278 102	302 818	711 226	36 200	65 900	140 725	21 233	..	..
1990	1 365 341	364 452	640 062	65 896	123 471	147 297	24 161	..	..
2000	1 401 963	436 019	514 868	102 581	160 132	159 432	28 931	..	..
2010	1 455 073	513 889	446 433	117 254	195 967	149 651	30 278	706	895
2011	1 460 570	518 550	442 257	118 054	200 171	149 196	30 534	773	1 035
2012	1 465 733	523 221	439 194	118 136	203 334	149 143	30 714	829	1 162
2013	1 471 085	525 933	434 571	120 040	208 264	149 110	30 955	905	1 307
2014	1 473 666	527 238	429 811	121 499	211 673	149 668	31 342	991	1 444
%									
1950	100,0	19,0	63,8	..	..	14,8	2,4	..	..
1960	100,0	20,1	65,5	..	..	12,5	1,9	..	..
1970 ²⁾	100,0	22,6	62,6	0,6	1,7	11,0	1,6	..	..
1980 ³⁾	100,0	23,7	55,6	2,8	5,2	11,0	1,7	..	..
1990	100,0	26,7	46,9	4,8	9,0	10,8	1,8	..	..
2000	100,0	31,1	36,7	7,3	11,4	11,4	2,1	..	..
2010	100,0	35,3	30,7	8,1	13,5	10,3	2,1	0,0	0,1
2011	100,0	35,5	30,3	8,1	13,7	10,2	2,1	0,1	0,1
2012	100,0	35,7	30,0	8,1	13,9	10,2	2,1	0,1	0,1
2013	100,0	35,8	29,5	8,2	14,2	10,1	2,1	0,1	0,1
2014	100,0	35,8	29,2	8,2	14,4	10,2	2,1	0,1	0,1

1) Rekisteröity pari ja lapsia -perhetyypin perheitä oli yhteensä 550 vuonna 2014.

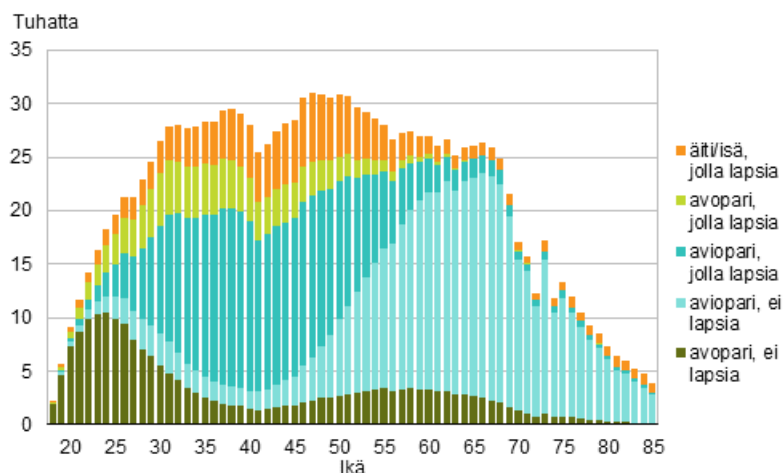
2) Väestölaskennan perhetyypijakauma korjattu haastattelututkimusten perusteella (Aromaa, Cantell & Jaakkola: Avoliitto, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos 49, Helsinki 1981).

3) Väestölaskennan perhetyypijakaumaa korjattu vuoden 1981 rekisteripohjaisella perhe- ja avopariaineistolla.

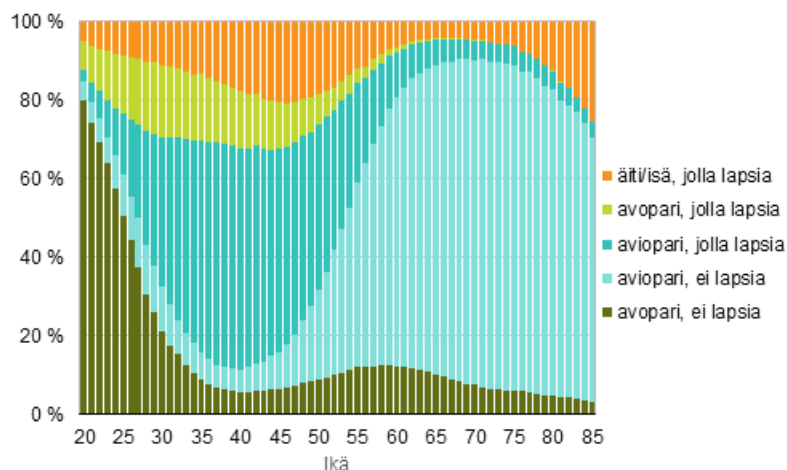
1.1 29-vuotiaiden naisten yleisin perhetyyppi on aviopari ja lapsia

Naisten perhetyypit ovat erilaiset eri ikävaiheissa. Alle 29-vuotiailla perheellisillä naisilla perhetyyppi on tyypillisimmillään lapseton avopari. Jo 29-vuotiailla naisilla yleisin perhetyyppi on aviopari ja lapsia. Tämä on luonnollista, koska nykyisin ensimmäinen lapsi synnytetään keskimäärin 28,6-vuotiaana ja ensimmäinen avioliitto solmitaan keskimäärin 30,7-vuotiaana. Vasta 53-vuotiaiden naisten kohdalla yleisimmäksi perhemuodoksi muuttuu lapseton aviopari. Kaikkein vanhimpien – vähintään 91-vuotiaiden – naisten perheeseen kuuluu useammin lapsi kuin aviomies. Perheväestöön tosin kuuluu tämän ikäisistä naisista vain yhdeksän prosenttia. Miesten vanhuus on perhetilastojen valossa erilainen kuin naisten. Vähintään 89-vuotiaista miehistä 41 prosenttia kuuluu perheisiin. Tällöin perhe on tyypillisesti aviopari, jonka luona ei asu lapsia.

Kuvio 1A. Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan 2014 (isä ja lapsia -perheet isän iän mukaan)

Kuvio 1B. Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan 2014 suhteellinen jakauma (isä ja lapsia -perheet isän iän mukaan)

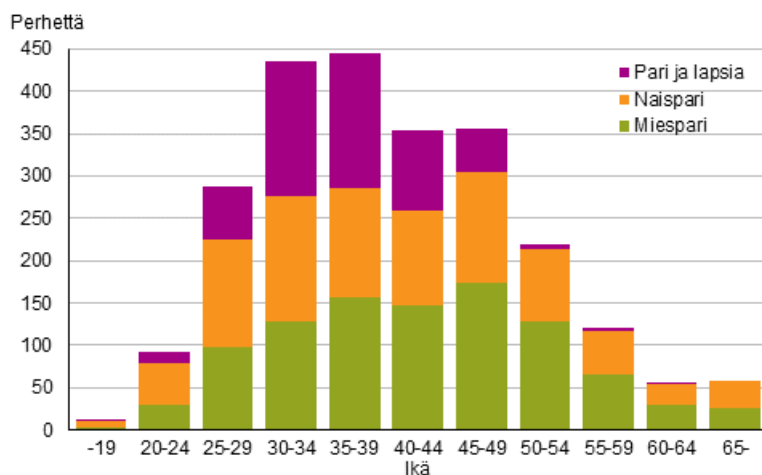

1.2 Rekisteröityjen parien keskimääräinen ikäero 5,7 vuotta

Vuoden 2014 lopussa rekisteröidyssä parisuhteessa eli 991 miesparia ja 1 444 naisparia, mikä on yhteensä 223 paria enemmän kuin vuonna 2013. Nämä perheet esitetään suurimmassa osassa tämän julkaisun taulukoita avioparien joukossa. Joissain koko maan taulukoissa nämä perheet esiintyvät omina ryhminään. Tämä tieto voidaan tietosuojasyistä esittää kunnittain vain, jos pareja on vähintään 10.

Kuviossa 2 on rekisteröityjen mies- ja naisparien ikäjakauma parin nuoremman puolison mukaan. Muissa kuvioissa rekisteröidyt parit ovat avioparien joukossa. Rekisteröityjä pareja on vielä niin vähän, etteivät ne omana ryhmänään erottuisi.

Kuvio 2. Rekisteröidyt parisuhteet nuoremmen puolison iän mukaan 2014

Rekisteröityjen parien ikäero on suurempi kuin aviopareilla. Rekisteröityjen parien keskimääräinen ikäero on 5,7 vuotta, kun aviopareilla ikäeroa on keskimäärin 3,4 vuotta. Miesparien ikäero on keskimäärin 7,2 vuotta, mikä on selvästi naisparien keskimääräistä ikäeroa, 4,7 vuotta, suurempi. Saman ikäisten osapuolten osuus on rekisteröidyillä pareilla pienempi (8,5 %) kuin aviopareilla (12,6 %). Vähintään 20 vuoden ikäero on 3,5 prosentilla rekisteröidyistä pareista, aviopareista vain 0,4 prosentilla ikäero on 20 vuotta tai sitä suurempi. Miespareilla ikäero oli vähintään 20 vuotta (7,5 %) selvästi useammin kuin naispareilla (0,8 %).

1.3 Avoliitto tyypillinen nuorille lapsettomille naisille

Aina 40-vuotiaaksi asti lapsettomien naisten parisuhde on useammin avo- kuin avioliitto. Äideistä puolestaan alle 25-vuotiaiden pienessä joukossa on enemmän avoliitossa asuvia kuin naimisissa olevia. Tätä vanhemmista puolison kanssa asuvista äideistä enemmistö on naimisissa. Mitä vanhempi nainen, sitä todennäköisemmin hänen parisuhteensa on avioliitto.

Avioparien osuus kaikista perheistä on 65 prosenttia ja parisuhdeperheistä 74 prosenttia. Avopareja on kaikista perheistä 23 prosenttia. Parisuhdeperheistä avopareja on 26 prosenttia.

Kaikista aviopareista 81 prosenttia on sellaisia, joissa kumpikin puoliso on ensimmäisessä avioliitossaan. Avopareista 68 prosenttia on sellaisia, ettei kumpikaan puolisoista ole ollut aikaisemmin naimisissa. Avopareilla on siten keskimäärin selvästi useammin kuin aviopareilla jommankumman puolison edellinen avioliitto taustalla. Rekisteröidyistä miespareista 86 prosentilla ei ole kummallakaan puolisoilla avioliittoa takanaan, naispareista 75 prosentilla.

1.4 Yhden vanhemman perheissä isien ja äitien siviilisäädyt erilaiset

Avopuolison kanssa ilman lapsia elävistä naisista 74 ja miehistä 75 prosenttia on naimattomia, joten sukupuolten välillä ei tässä ole juuri eroa. Avovaimoissa on leskiä enemmän kuin avomiehissä. Lasten ja avopuolison kanssa asuvien naisten ja miesten siviilisäädys ei ole juurikaan eroa.

Taulukko 3. Miehen/vaimon/isän/äidin siviilisäätö avoliitoissa ja yhden vanhemman perheissä 2014

Siviilisäätö	Perhetyyppi							
	Avomies ei lapsia	Avovaimo ei lapsia	Avomies ja lapsia	Avovaimo ja lapsia	Isä ja lapsia	Isä ja alle 18-v. lapsia	Äiti ja lapsia	Äiti ja alle 18-v. lapsia
Naimaton	74,9	73,9	78,6	78,6	20,2	28,0	32,9	41,4
Naimisissa	0,7	0,6	0,4	0,5	13,1	14,9	10,3	12,5
Eronnut	22,6	21,6	20,4	19,9	51,1	52,2	42,8	43,4
Leski	1,8	3,9	0,5	1,0	15,6	4,9	14,0	2,6
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
N	211 632	211 592	121 491	121 477	31 331	16 426	149 489	102 955

Yhden vanhemman perheiden isät ja äidit eroavat siviilisäädyltään. Isistä yli puolet on eronneita, äideistä 43 prosenttia. Äideistä naimattomia on lähes kolmannes, isistä noin viidennes. On kuitenkin huomioitava, että lapsen iällä ei ole mitään rajoitusta, eli ei puhuta yksinhuoltajista. Yhden vanhemman perheen lapsi voi olla minkä ikäinen tahansa, eli tässä mukana ovat myös esimerkiksi vanhojen leskiäitien ja heidän aikuisten lastensa muodostamat perheet.

Taulukkoon 3 on lisätty myös yhden vanhemman perheiden sarakkeet, eli isät ja äidit, joilla on alaikäisiä lapsia. Heidän siviilisäätötyrakteensa poikkeaa selvästi kaikkien yhden vanhemman perheiden ryhmästä: leskiä on vähemmän ja kaikkia muita siviilisäätöjä on enemmän. Huomionarvoista on, että yksinhuoltajaisissa leskiä on suhteellisesti enemmän kuin -äideissä, vaikka leskeksi jää vähemmän isää kuin äitejä. Eroissa lapset yleensä jäävät äidille, kuolemantapauksissa valinnanvaraa ei ole. Yksinhuoltajaäideistä jopa 41 prosenttia on naimattomia, osa alkujaankin yksinhuoltajia, mutta suuri osa avoerojen seurauksena.

2. Perheistä neljä prosenttia kokonaan vieraskielisiä

Kaikista perheistä 86 prosenttia on sellaisia, että ainoa vanhempi tai molemmat puoliset ovat suomenkielisiä. Vastaavasti kokonaan ruotsinkielisiä perheitä on neljä prosenttia. Perheitä, joissa toinen puoliso on ruotsinkielinen ja toinen suomenkielinen on kolme prosenttia kaikista perheistä. Suomen- ja ruotsinkielisten yhdistelmiä muihin kieliin on 3,5 prosentissa perheitä. Perheitä, joissa molemmat puoliset tai ainoa vanhempi ovat vieraskielisiä, on kaikkiaan 55 600 eli neljä prosenttia kaikista perheistä.

Ruotsinkielisillä miehillä on selvästi enemmän suomenkielisiä vaimoja kuin ruotsinkielisillä naisilla suomenkielisiä miehiä. Kahden ruotsinkielisen pariskuntia on vain 3 945 enemmän kuin suomenkielisen ja ruotsinkielisen pariskuntia.

Suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvista miehistä 28 800 on avio- tai avoliitossa vieraskielisen kanssa, naisista 22 800. Liitot vieraskielisten kanssa ovat lisääntyneet 2 300:lla.

Taulukko 4. Suomen-, ruotsin- tai muunkieliset perheet 1990–2014

Mies/vaimo suomen tai muunkielinen	Vuosi						
	1990	1995	2000	2005	2010	2013	2014
Suomenkielinen mies ja suomenkielinen vaimo	1 088 742	1 081 473	1 089 232	1 105 316	1 114 828	1 113 618	1 109 685
Suomenkielinen mies ja ruotsinkielinen vaimo	16 544	16 876	17 394	17 904	18 337	18 496	18 500
Suomenkielinen vaimo ja ruotsinkielinen mies	22 734	22 822	23 445	24 218	24 552	24 738	24 753
Suomenkielinen mies ja muunkielinen vaimo	4 020	7 636	11 094	16 062	21 772	25 753	26 997
Suomenkielinen vaimo ja muunkielinen mies	5 951	8 679	10 236	13 181	17 441	20 354	21 290
Suomenkielinen äiti/isä	162 209	174 554	174 861	166 741	161 302	158 547	158 414
Ruotsinkielinen mies ja ruotsinkielinen vaimo	53 348	50 845	49 198	48 190	47 881	47 434	47 198
Ruotsinkielinen mies ja muunkielinen vaimo	300	483	655	982	1 434	1 735	1 803
Ruotsinkielinen vaimo ja muunkielinen mies	410	597	678	943	1 261	1 471	1 537
Ruotsinkielinen äiti/isä	8 489	8 871	8 609	8 147	7 953	7 750	7 867
Muunkielinen mies ja muunkielinen vaimo	1 832	7 425	11 668	16 944	27 638	37 375	40 893
Muunkielinen äiti/isä	762	2 709	4 893	7 374	10 674	13 768	14 729

2.1 Vieraskielisistä perheistä suurin osa venäjänkielisiä

Suurin vieraskielisten ryhmä Suomessa ovat venäjänkieliset. Vuoden 2014 lopussa Suomessa oli yhteensä 14 300 sellaista venäjänkielistä perhettä, joissa perheen ainoa vanhempi tai molemmat vanhemmat olivat venäjänkielisiä. Hieman vähemmän (12 600) on perheitä, joissa jompikumpi puolisoista on venäjänkielinen. Venäjänkielisten perheiden määrä on 648 perhettä suurempi kuin vuosi sitten.

Venäjänkielisiä yhden vanhemman perheitä on 4 100, mikä on 15 prosenttia kaikista venäjänkielisistä perheistä. Määrä on kasvanut edellisestä vuodesta sadalla. Venäjänkielisillä yhden vanhemman perheet ovat selvästi yleisempiä kuin yhden vanhemman perheet kaikista perheistä (12 %). Venäjänkielisistä yhden vanhemman perheistä 96 prosenttia on äidin ja lasten muodostamia perheitä, kun kaikista perheistä näitä on 83 prosenttia.

Venäjänkielisten perheistä yleisin kieliyhdistelmä on venäjänkielinen mies ja venäjänkielinen vaimo. Vuoden 2014 aikana tällaisten pariien määrä on noussut 500:lla. Vuonna 1990 venäjänkielisiä pariskuntia oli vain 300, nyt jo 10 300.

Toiseksi yleisin venäjänkielisten perheiden kieliyhdistelmä on suomenkielinen mies ja venäjänkielinen vaimo, 8 400. On edelleen melko harvinaista, että suomenkielisellä naisella on venäjänkielinen puoliso. Määrä, 1 500, on kuitenkin yli nelinkertaistunut vuodesta 1990.

2.2 Kahden ulkomaalaisen puolison muodostamat perheet yleisempiä kuin suomalaisen naisen tai miehen ja ulkomaalaisen puolison perheet

Vain kuusi prosenttia Suomen perheistä on sellaisia, joissa vähintään toinen puolisoista tai perheen ainoa vanhempi on ulkomaan kansalainen, 82 300 perhettä. Vuonna 1990 Suomessa oli vain 12 500 tällaista perhettä, vuonna 2000 jo 36 000. Viimeisen vuoden aikana näiden perheiden määrä on lisääntynyt 4 500 perheellä. Määrällisesti eniten kasvoi niiden perheiden määrä, jossa sekä mies että vaimo ovat ulkomaan kansalaisia.

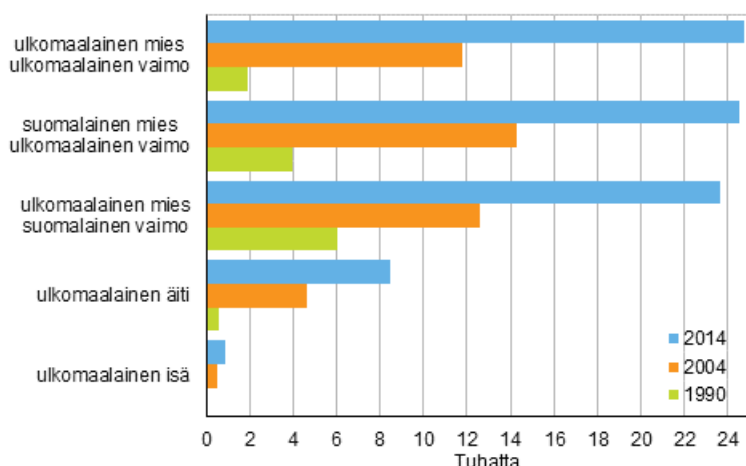
Yleisin yhdistelmä ulkomaalaisten perheissä oli 1990-luvun alkupuolella Suomen kansalainen vaimona ja ulkomaan kansalainen miehenä. 2000-luvun alussa oli eniten sellaisia ulkomaalaisten perheitä, joissa vaimo oli ulkomaan kansalainen ja mies Suomen kansalainen. Vielä vuonna 2013 yleisin yhdistelmä ulkomaalaisten perheissä on edelleen suomalainen mies ja ulkomaalainen vaimo. Vuonna 2014 kahden ulkomaalaisen puolison perheet ovat nousseet yleisimmäksi ulkomaalaisten perhetyypiksi, ero on kuitenkin hyvin pieni. Nyt kahden ulkomaalaisen puolison muodostamia perheitä on 24 750 (kuvio 3). Tässä ei tehdä eroa avio- ja avoliittojen välille.

Perheitä, joissa vähintään toinen puolisoista tai ainoa vanhempi on ulkomaan kansalainen, suurin ulkomaalaisten ryhmä on Viron kansalaisten perheet, joita on 14 100. Venäjän kansalaisten perheitä on puolestaan 12 100.

Kokonaan ulkomaalaisia perheitä eli sellaisia, joissa ainoa vanhempi tai molemmat puoliset ovat ulkomaiden kansalaisia, on 34 100. Perheitä, joissa molemmat puoliset tai ainoa vanhempi on Venäjän kansalainen, oli vuoden 2014 lopussa 5 400. Kokonaan virolaisia perheitä oli 8 800, joista 30 prosenttia on äitien ja lasten perheitä. Virolaisperheiden määrä lisääntyi edellisestä vuodesta 700 perheellä.

Kahden Somalian kansalaisen tai yhden vanhemman somalialaisia perheitä oli 1 150. Näiden perheiden määrä on kasvanut edellisestä vuodesta 22 perheellä. Somalian kansalaisten perheitä yli puolet on äidin ja lasten perheitä. Monet aikoinaan Somaliasta muuttaneet ovat olleet Suomessa jo niin kauan, että he ovat saaneet Suomen kansalaisuuden. Henkilöiden äidinkielestä päätellen kahden puolison tai yhden vanhemman alkujaan somalialaisia perheitä olisi noin 2 700.

Kuvio 3. Ulkomaisten kansalaisten perheet 1990, 2004 ja 2014

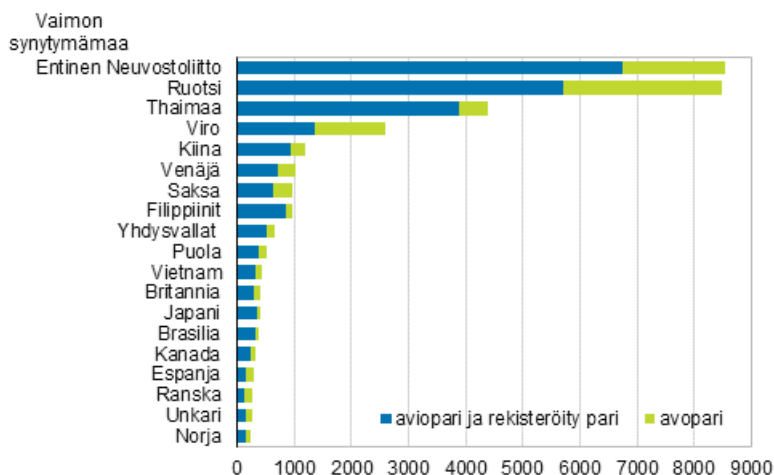
2.3 Naisten ja miesten ulkomailla syntyneet puoliset eri maista

Parhaan käsityksen suomalaisten ulkomaalaisista puolisoista saa tarkastelemalla puolisoitten syntymämaita. On tosin muistettava, että alkuperäisiäkin Suomen kansalaisia on syntynyt jonkin verran ulkomailla. Suomessa syntyneillä miehillä on 38 400 ulkomailla syntynyttä puolisoa. Määrä on kasvanut edellisestä vuodesta 1 400 hengellä. Suomessa syntyneillä naisilla on 32 900 ulkomailla syntynyttä puolisoa, määrä on kasvanut 1 000 hengellä. Nykyään miehillä on useammin ulkomaalaistaustainen puoliso kuin naisilla.

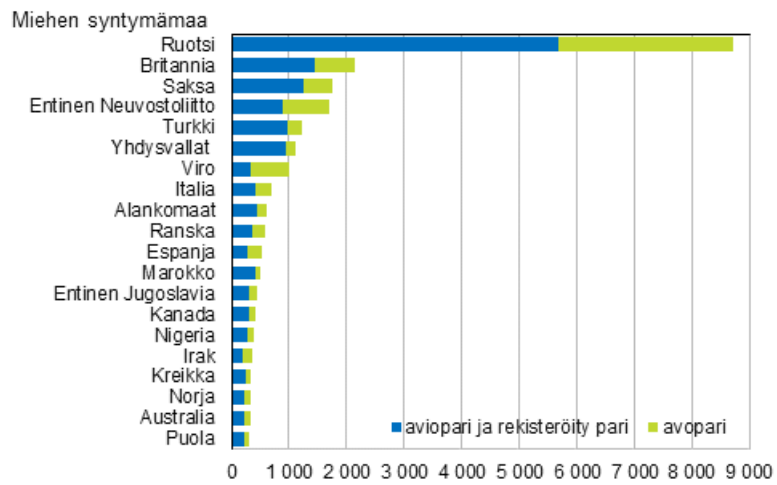
Suomalaisten miesten ja naisten ulkomailla syntyneet puoliset ovat lähtöisin eri maista. Miesten puoliset ovat lähinnä naapurimaissa syntyneitä, niin lännessä, idässä kuin etelässäkin. Entisen Neuvostoliiton alueella syntyneitä ei voida erotella virolaisiksi tai venäläisiksi (tai muissa entisissä neuvostotasavalloissa syntyneiksi), koska virolaisillakin on syntymämaana usein Neuvostoliitto ja suuri osa sieltä tulleista puolisoista on muuttanut Suomeen jo ennen Neuvostoliiton hajoamista. Suomalaismiehillä on entisessä Neuvostoliitossa, Venäjällä tai Virossa syntyneitä puolisoja 12 100, Ruotsissa syntyneitä puolisoja on 8 500. Thaimaassa syntyneitä puolisoita on 4 400, määrä on lisääntynyt 234:lla edellisestä vuodesta. Seuraavaksi yleisimmät puolisoitten syntymämaat ovat Kiina, Saksa, Filippiinit, Yhdysvallat, Puola ja Vietnam.

Naisten ulkomailla syntyneet puoliset ovat useammista eri maista kuin miesten puoliset. Ruotsissa syntyneitä puolisoita on 8 700. Entisessä Neuvostoliitossa, Venäjällä ja Virossa syntyneitä miehiä on 2 700 eli noin sata enemmän kuin edellisenä vuonna. Seuraavaksi useimmin suomalaisnaisten ulkomailla syntyneet puoliset ovat Britannia, Saksasta, Turkista ja Yhdysvalloista.

Kuvio 4A. Suomessa syntyneiden miesten ulkomailla syntyneet puoliset syntymämaan mukaan 2014

Kuvio 4B. Suomessa syntyneiden naisten ulkomailla syntyneet puoliset syntymämaan mukaan 2014

3. Lapsiperheiden määrä vähenee yhä

Suomessa oli vuoden 2014 lopussa 574 000 lapsiperhettä. Lapsiperheessä asuu kotona vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi. Lapsiperheitä on 39 prosenttia kaikista perheistä. Lapsiperheiden osuus on viime vuodet olleet tasaisessa laskussa. Lapsiperheissä asuu vanhemmatkin sisarukset mukaan lukien 40 prosenttia väestöstä.

Lapsiperheiden määrä on vähentynyt edellisestä vuodesta 2 100 perheellä. Vähennyksen määrä on noin 600 pienempi kuin edellisenä vuonna. Sellaisten lapsiperheiden määrä, joissa on alle 7-vuotiaita lapsia, pieneni edellisestä vuodesta 314 perheellä.

Taulukko 5. Lapsiperheet tyypeittäin 1950–2014

Vuosi	Yhteensä	Aviopari ja lapsia	Avopari ja lapsia	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia	Rekisteröity pari ja lapsia	Henkilöitä lapsiperheissä	Alle 18-v. lapsia	Lapsiperheitä kaikista, %	Lapsiperheväestö, %
1950	599 329	515 115	..	74 319	9 895	..	..	1 341 330	64,4	..
1960	678 046	601 542	..	67 381	9 123	..	..	1 536 464	65,4	..
1970 ¹⁾	677 035	602 076	5 800	61 173	7 986	..	..	1 345 089	58,7	..
1980 ²⁾	688 732	572 142	32 100	74 839	9 651	..	..	1 163 926	53,9	..
1990	640 637	490 999	59 900	78 948	10 790	..	2 437 592	1 135 686	46,9	48,8
2000	612 627	398 892	95 120	103 984	14 631	..	2 317 291	1 116 687	43,7	44,7
2005	591 528	368 553	104 782	103 044	15 063	86	2 232 613	1 084 865	41,5	42,5
2010	582 360	356 943	107 368	101 946	15 836	267	2 200 603	1 068 554	40,0	40,8
2011	580 547	354 567	107 738	101 963	15 940	339	2 185 130	1 061 710	39,7	40,5
2012	578 409	352 159	107 751	102 013	16 081	405	2 176 199	1 058 664	39,5	40,1
2013	575 683	347 817	109 104	102 152	16 163	447	2 166 385	1 056 606	39,1	39,7
2014	573 566	343 428	110 069	103 115	16 430	524	2 158 867	1 055 763	38,9	39,5
%										
1950	100,0	85,9	..	12,4	1,7	..	..	..	..	..
1960	100,0	88,7	..	9,9	1,3	..	..	..	..	..
1970	100,0	88,9	0,9	9,0	1,2	..	..	..	..	..
1980	100,0	83,1	4,7	10,9	1,4	..	..	..	..	..
1990	100,0	76,6	9,4	12,3	1,7	..	..	..	..	..
2000	100,0	65,1	15,5	17,0	2,4	..	..	..	..	..
2005	100,0	62,3	17,7	17,4	2,5	0,0	..	..	..	..
2010	100,0	61,3	18,4	17,5	2,7	0,0	..	..	..	..
2011	100,0	61,1	18,6	17,6	2,7	0,1	..	..	..	..
2012	100,0	60,9	18,6	17,6	2,8	0,1	..	..	..	..
2013	100,0	60,4	19,0	17,7	2,8	0,1	..	..	..	..
2014	100,0	59,9	19,2	18,0	2,9	0,1	..	..	..	..

1) Väestölaskennan perhetyypijakauma korjattu haastattelututkimusten perusteella (Aromaa, Cantell & Jaakkola: Avoliitto, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos 49, Helsinki 1981).

2) Väestölaskennan perhetyypijakaumaa korjattu vuosien 1981 rekisteripohjaisella perhe- ja avopariaineistolla.

3.1 Lapsiperheistä 60 prosenttia avioparien perheitä

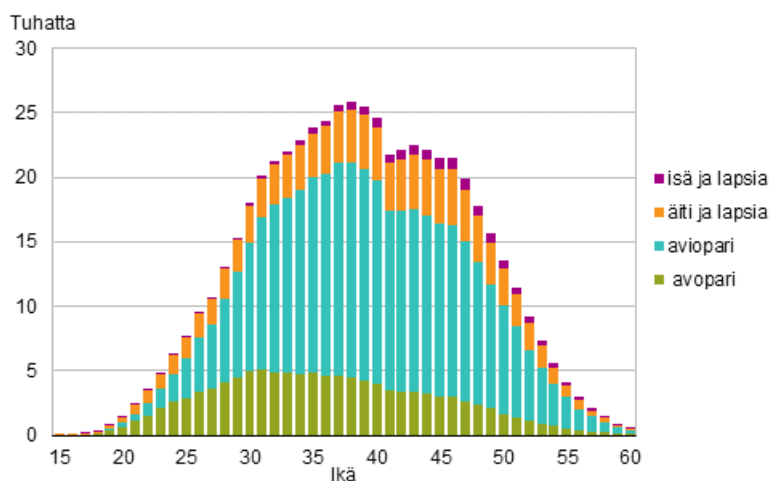
Yleisin lapsiperhe on edelleenkin avioparin ja lasten muodostama perhe. Aviopari on huoltajana 60 prosentissa lapsiperheistä. Tämä tosin on lapsiperhemuoto, jonka määrä ja suhteellinen osuus ovat jatkuvasti pienentyneet, mutta silti sen vallitsevaa asemaa eivät muut perhemuodot toistaiseksi uhkaa. Kaikkien muiden lapsiperhetyyppien määrät kasvoivat vuoden aikana. Vuoden 2014 lopussa Suomessa

oli 110 100 avoparien lapsiperhettä, mikä on 19 prosenttia lapsiperheistä. Vuoteen 2013 verrattuna avoparin perheiden määrä kasvoi lähes 1 000 perheellä.

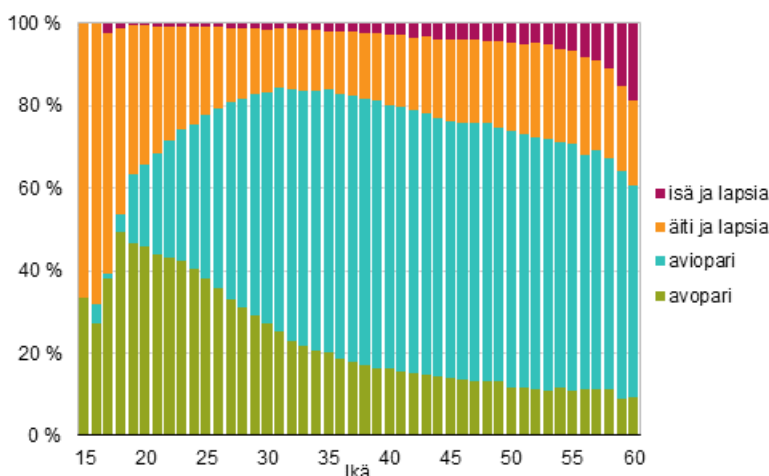
Nykyään 56 prosenttia esikoisista syntyy avioliiton ulkopuolella. Osuus on suurentunut hitaasti, kuusi prosenttiyksikköä vuoden 1997 jälkeen, jolloin puolet esikoisista syntyi avioliiton ulkopuolella. Kaikista vuonna 2014 syntyneistä lapsista avioliiton ulkopuolella syntyneiden osuus on 43 prosenttia.

Äidin ja lapsien muodostamien perheiden määrä on kasvanut lähes tuhannella vuoteen 2013 verrattuna. Vuoden 2014 lopussa äidin ja lasten muodostamia perheitä oli noin 103 000. Yhden vanhemman perheitä (äiti ja lapsia tai isä ja lapsia) on edelleen noin viidennes lapsiperheistä. Sellaiset lapsiperheet, joissa asuu vakituisesti isä ja lapsia, ovat edelleen melko harvinaisia. Niitä on vain 16 400. Vielä harvinaisempia ovat rekisteröidyn parin ja alle 18-vuotiaiden lasten muodostamat perheet, joita on 524. Vaikka tällaisten perheiden määrällinen kasvu on pientä, niin suhteellinen kasvu on melko suurta, viime vuonna peräti 17 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Kuvio 5A. Lapsiperheet tyypeittäin äidin/yksinhuoltajaisän iän mukaan 2014

Kuvio 5B. Lapsiperheet tyypeittäin äidin/yksinhuoltajaisän iän mukaan 2014, suhteellinen jakauma

3.2 Uusperheiden osuus edelleen 9 prosenttia

Uusperheellä tarkoitetaan perhettä, jossa on alle 18-vuotias vain toisen puolison lapsi, eli lapsi on tavallaan saanut uuden sosiaalisen vanhemman. Arkikielessä kuulee käsitettä käytettävän väljemmin: erilaisista erojen seurauksena syntyneistä viikonloppuperheistä puhutaan uusperheinä. Perhetilastot joudutaan

kuitenkin tekemään lapsen vakinaisen asuinpaikan mukaan. Samaa lasta ei voida tilastoida kahteen perheeseen. Eronneet isät ja äidit, joiden luona on lapsia vain viikonloppuisin ja lomalla, jäävät perhetilaston ulkopuolelle, elleivät ole perustaneet uutta perhettä.

Uusperheitä on 52 000 eli yhdeksän prosenttia kaikista lapsiperheistä. Uusperheiden määrä on kasvanut hitaasti siitä lähtien kun niistä vuonna 1990 tehtiin ensimmäiset tilastot, mutta viime vuosina uusperheiden kasvu on taittunut ja määrä on jopa hieman vähentynyt. Vuodesta 2013 uusperheiden määrä pieneni noin viidellä sadalla perheellä.

Uusperheiden vanhemmista 49 prosenttia on naimisissa keskenään ja toiset 51 prosenttia on avoliitossa. Yleensä uusperheen lapsi on äidin lapsi, joka on saanut uuden sosiaalisen isän. Jos perheeseen on syntynyt yhteinenkin lapsi, ovat vanhemmat tavallisimmin menneet naimisiin, mutta muuten uudet puoliset asuvat enimmäkseen avoliitossa. Perheitä, joissa asuu vakituisesti "sinun, minun ja meidän lapsia" on edelleen melko vähän, tällaisia perheitä on 898.

Taulukko 6. Uusperheet 1990–2014

Vuosi	Yhteensä	Aviopari	Avopari	Uusperheiden osuus lapsiperheistä, %	Äidin lapset	Isän lapset	Yhteiset lapset	Alle 18-v. lapsia uusperheissä	Ei yhteisten lasten osuus kaikista lapsista, %	Uusperheiden alle 18-v. lasten osuus kaikista lapsista, %
1990	44 426	21 808	22 618	6,9	50 713	7 443	30 089	88 245	5,1	7,8
1995	42 460	19 197	23 263	6,6	50 322	7 637	29 242	87 201	5,0	7,6
2000	47 288	21 315	25 973	7,7	58 550	8 541	30 931	98 022	6,0	8,8
2005	52 204	24 722	27 482	8,8	66 228	9 746	32 465	108 439	7,0	10,0
2006	52 920	25 275	27 645	9,0	67 175	10 054	32 817	110 071	7,1	10,2
2007	53 482	25 901	27 581	9,1	67 652	10 254	33 064	110 970	7,2	10,3
2008	53 674	26 415	27 259	9,2	67 463	10 378	33 227	111 068	7,3	10,4
2009	53 584	26 516	27 068	9,2	67 154	10 517	33 016	110 687	7,3	10,4
2010	53 265	26 612	26 653	9,1	66 508	10 417	33 057	109 982	7,2	10,3
2011	53 361	26 698	26 663	9,2	66 423	10 473	33 169	110 065	7,2	10,4
2012	53 018	26 838	26 180	9,2	65 873	10 519	33 263	109 655	7,2	10,4
2013	52 709	26 316	26 393	9,2	65 196	10 761	33 611	109 568	7,2	10,4
2014	52 207	25 673	26 534	9,1	64 859	10 720	33 588	109 167	7,2	10,3

3.3 Lapsiperheessä on keskimäärin 1,8 lasta

Perheiden lapsimääriä tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon perheen elinvaihe. Tilastoissa ovat esimerkiksi yksilapsisina perheet, joilla vasta esikoinen on syntynyt. Samoin yksilapsisina ovat perheet, joilla enää viimeinen lapsi asuu kotona. Perhetilastossa on kuvattu tietyn hetken poikkileikkaustilanne, eli minkä kokoisia perheitä maassa tietyllä hetkellä on, ei sitä, mikä on perheen lopullinen lapsiluku. Näin ollen eri ajankohtia on vaikea vertailla väestön ikärakenteen epätasaisuuden vuoksi.

Selvin muutos perheiden lapsimäärissä pitkällä aikavälillä on vähintään nelilapsisten perheiden määrän ja suhteellisen osuuden putoaminen 1960-luvulta lähtien (taulukko 7). 1980-luvun puolenvälin jälkeen näiden isojen perheiden määrä alkoi nousta, mutta nousu hiipui 2000-luvulle tultaessa. Viime vuosikymmenen ajan määrä on pysynyt melko vakaana. Kun samaan aikaan yksi- ja kaksilapsisten lapsiperheiden määrät ovat vähentyneet, niin vähintään nelilapsisten lapsiperheiden suhteellinen osuus on suurentunut viiteen prosenttiin. Vähintään nelilapsisten perheiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta 180 perheellä. Perheitä, joissa on vähintään 10 alaikäistä lasta, oli vuoden 2014 lopussa 471.

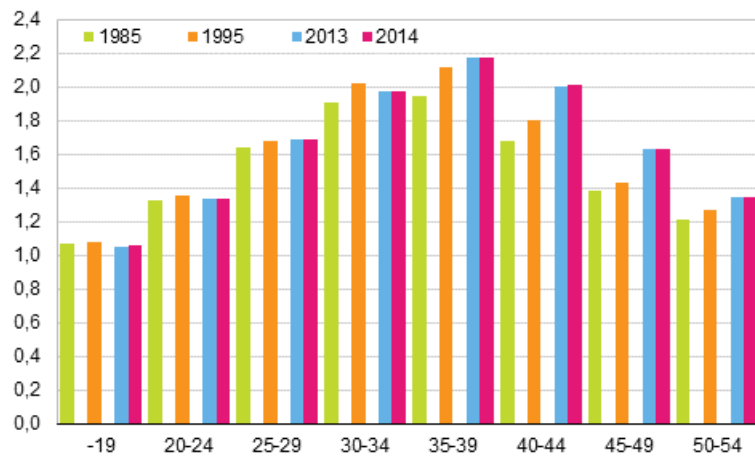
Taulukko 7. Lapsiperheiden lapsiluku 1950–2014

Vuosi	Perheitä yhteensä	Perheiden lapsiluku				Alle 18-v. lapsia keskimäärin
		1	2	3	4 -	
1950	599 329	234 682	173 092	95 100	96 455	2,24
1960	678 046	253 285	202 408	112 446	109 907	2,27
1970	677 035	287 649	222 276	100 358	66 752	1,99
1980	688 732	333 812	264 944	70 100	19 876	1,69
1990	640 637	286 549	250 317	81 163	22 608	1,77
2000	612 627	268 369	230 758	85 025	28 475	1,82
2005	591 528	255 549	225 879	81 775	28 325	1,83
2008	585 224	253 841	224 508	78 550	28 325	1,83
2009	584 172	254 457	223 777	77 528	28 410	1,83
2010	582 360	254 551	222 596	76 860	28 353	1,83
2011	580 547	253 995	221 643	76 367	28 542	1,83
2012	578 409	252 986	220 806	75 969	28 648	1,83
2013	575 683	250 318	220 656	75 725	28 984	1,84
2014	573 566	247 882	220 487	76 033	29 164	1,84
%						
1950	100,0	39,2	28,9	15,9	16,1	..
1960	100,0	37,4	29,9	16,6	16,2	..
1970	100,0	42,5	32,8	14,8	9,9	..
1980	100,0	48,5	38,5	10,2	2,9	..
1990	100,0	44,7	39,1	12,7	3,5	..
2000	100,0	43,8	37,7	13,9	4,6	..
2005	100,0	43,2	38,2	13,8	4,8	..
2008	100,0	43,4	38,4	13,4	4,8	..
2009	100,0	43,6	38,3	13,3	4,9	..
2010	100,0	43,7	38,2	13,2	4,9	..
2011	100,0	43,8	38,2	13,2	4,9	..
2012	100,0	43,7	38,2	13,1	5,0	..
2013	100,0	43,5	38,3	13,2	5,0	..
2014	100,0	43,2	38,4	13,3	5,1	..

Lapsiperheen keskimääräistä lapsilukua ei voi suoraan vertailla eri ajankohtina, koska eri perhevaiheessa olevien ikäluokkien suuruudet vaihtelevat. Luvut tulisi ikävakioida. Sekään ei anna suoraan aivan yksiselitteistä tietoa, sillä synnytysikä on kohonnut jatkuvasti. 2000-luvulla lapsiperheiden keskimääräinen lapsiluku on pysynyt lähes ennallaan.

Viime aikojen kehitys tulee esiin kuviossa 6, jossa on äidin ikäryhmittäin laskettu keskimääräinen alaikäisten kotona asuvien lasten määrä. Synnyttäjien vanheneminen näkyy siten, että yli 40-vuotiailla äideillä on saman verran lapsia kussakin ikäryhmässä kuin edellisenä vuonna ja selkeästi enemmän kuin vuonna 1995. Alle 35-vuotiailla äideillä on puolestaan keskimäärin saman verran lapsia kuin edellisenä vuonna.

Kuvio 6. Lapsiperheiden keskimääräinen lapsiluku äidin iän mukaan 1985, 1995, 2013 ja 2014

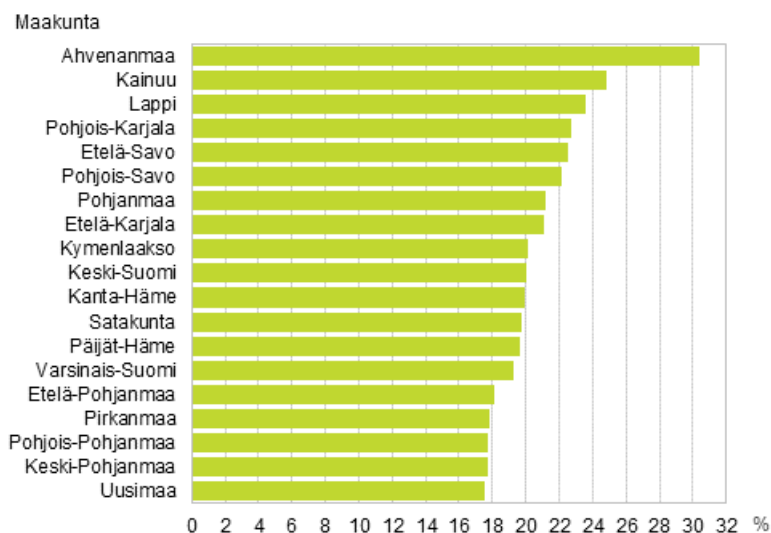

4. Maakuntien välillä eroja perhetyypeissä – aviopariperhe silti yleisin (Korjattu 3.12.2015. Korjatut kohdat merkitty punaisella)

4.1 Avopariperheitä vähiten Uudellamaalla

Aviopariperhe on tavallisin lapsiperhetyyppi kaikissa maakunnissa, vaikka selviä erojakin on havaittavissa. Eroihin vaikuttavat avopari- ja yhden vanhemman perheiden yleisyys maakunnissa. Suhteellisesti eniten avopareja on Ahvenanmaalla, Kainuussa ja Lapissa. Ahvenanmaalla 30 prosenttia lapsiperheistä on avoparien perheitä, Kainuussa 25 ja Lapissa 24 prosenttia. Maan pienin avopariperheiden osuus on Uudellamaalla, missä se on 17,5 prosenttia.

Kuvio 7. Avopariperheiden osuus lapsiperheistä maakunnittain 2014 (kuviota korjattu 4.12.2015)

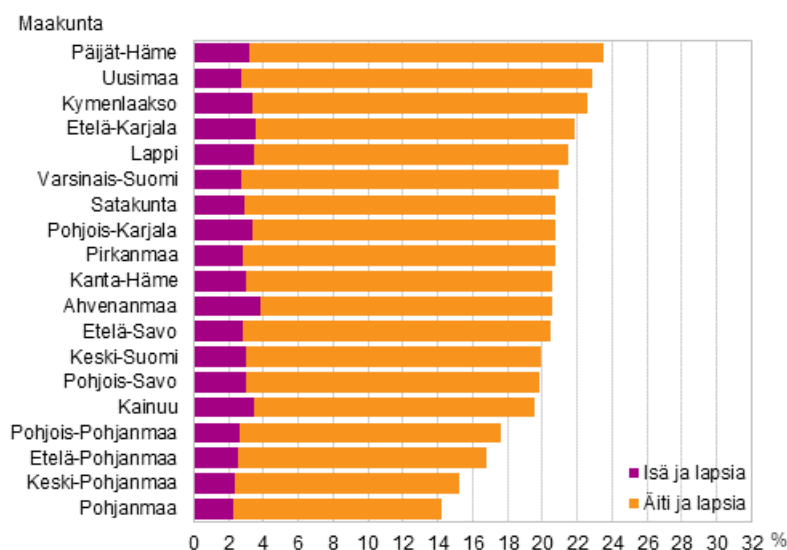

Kuntatasolla tarkastellen Ahvenanmaan kunnat sijoittuvat avoparien yleisyydessä kärkipäähän. Manner-Suomen kärjessä taas on Pelkosenniemi, jonka lapsiperheistä 36 prosenttia on avoparien perheitä. Pelkosenniemen jälkeen suhteellisesti eniten avoparien perheitä on Närpiössä ja Savukoskella (33 %). Manner-Suomessa suhteellisesti vähiten avoparien lapsiperheitä on Luodon kunnassa, seitsemän prosenttia.

4.2 Perinteisimmät perheet Pohjanmaalla

Yhden vanhemman lapsiperheiden yleisyydessä on myös selvää alueittaista vaihtelua. Pohjanmaan maakunta poikkeaa muista maakunnista perinteisen perheen suuntaan (kuviota 8). Yhden vanhemman perheitä on siellä vähiten. Eniten yhden vanhemman lapsiperheitä on **Päijät-Hämeessä** (23,5 %) ja Uudellamaalla (22,9 %).

Kuvio 8. Yhden vanhemman perheiden osuus lapsiperheistä maakunnittain 2014 (kuvio korjattu 4.12.2015)

Maakuntien välinen vaihtelu yhden vanhemman lapsiperheiden osuudessa johtuu äiti ja lapsia -perheiden erilaisista osuuksista. Isä ja lapsia -perheiden osuus lapsiperheistä on lähes kaikissa maakunnissa 2-4 prosenttia. Suurimmat osuudet ovat Ahvenanmaalla (3,9 %), **Etelä-Karjalassa** (3,6 %) ja **Kainuussa** (3,5 %).

Kuntatasolla yhden vanhemman lapsiperheitä on suhteellisesti eniten Manner-Suomen kunnista Hartolassa (29 %), Helsingissä ja Kustavissa (28 %). Ahvenanmaalta löytyvät koko Suomen korkeimmat prosenttiosuudet (Sottunga 50 %, Kökar 33 %, **Brändö 29 %** ja Maarianhamina 27 %), mutta Sottungan, Kökarin ja **Brändön osalta** on huomattava, että näin pienissä kunnissa jo muutaman perheen tyyppin muutos saattaa muuttaa prosenttiosuuksia paljon.

Suhteellisesti vähiten yhden vanhemman lapsiperheitä on Manner-Suomessa Luodossa (4 %) ja Pedersöressä (6 %), Ahvenanmaalla taas Vårdössä (3 %).

Luotoa voitaneen pitää Suomen perherakenteeltaan perinteisimpänä kuntana, koska siellä yhden vanhemman lapsiperheiden osuus (4 %) on maan pienin ja vastaavasti avioparien suurin (89 %). Lisäksi lapsiperheen keskimääräinen kotona asuvien alaikäisten määrä on Luodossa 2,71, maan kuudenneksi korkein. Korkeimmat luvut ovat Lumijoella (2,99), Perhossa (2,96) ja Sievissä (2,95). Koko maan keskiarvo on 1,84.

5. Lapsista 82 prosenttia kahden vanhemman perheessä

Lapsiperheitä voidaan tarkastella myös pitämällä yksikkönä perheen sijasta lasta. Tulokset ovat tällöin hieman erilaisia. Esimerkiksi 60 prosenttia lapsiperheistä oli avioparien perheitä, mutta 65 prosenttia lapsista asuu avioparien perheissä, koska niissä on keskimäärin enemmän lapsia kuin avoparien ja yhden vanhemman perheissä. Kahden vanhemman perheessä (eli kun lukuun lisätään avoparien ja rekisteröityjen pariin lapset) asuu 82 prosenttia alaikäisistä lapsista.

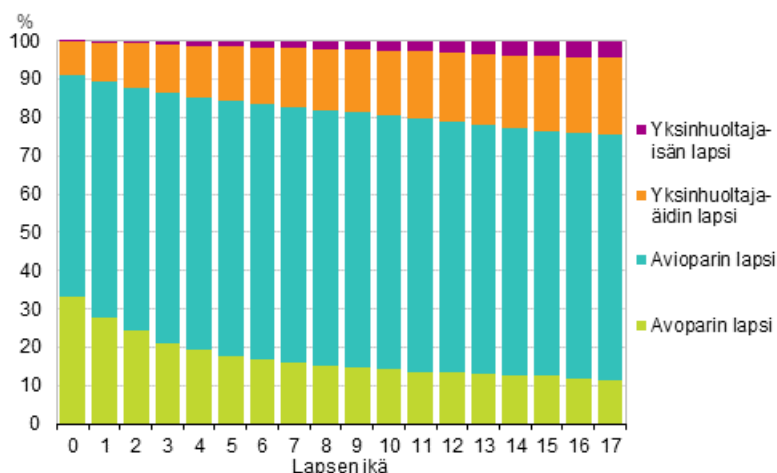
Taulukko 8. Alle 18-vuotiaat lapset perhetyypeittäin 1985–2014

Vuosi	Yhteensä	Aviopari	Rekisteröity parisuhde	Avopari	Äiti	Isä
1985	1 136 027	959 580	..	61 386	102 413	12 648
1990	1 135 686	916 855	..	91 164	113 184	14 483
1995	1 150 562	858 255	..	125 222	148 706	18 379
2000	1 116 687	777 447	..	156 411	162 544	20 285
2005	1 084 865	727 638	131	172 898	162 875	21 323
2006	1 080 728	721 911	183	175 516	161 834	21 284
2007	1 076 522	716 804	216	176 801	161 184	21 517
2008	1 071 800	713 202	277	175 986	160 730	21 605
2009	1 068 554	708 684	331	175 951	161 755	21 833
2010	1 064 470	704 953	397	175 563	161 427	22 130
2011	1 061 710	701 396	500	175 981	161 575	22 258
2012	1 058 664	697 517	597	176 104	162 035	22 411
2013	1 056 606	691 581	672	178 899	162 836	22 618
2014	1 055 763	685 150	797	181 515	165 203	23 098
<i>Prosenttia</i>						
1985	100,0	84,5	..	5,4	9,0	1,1
1990	100,0	80,7	..	8,0	10,0	1,3
1995	100,0	74,6	..	10,9	12,9	1,6
2000	100,0	69,6	..	14,0	14,6	1,8
2005	100,0	67,1	0,0	15,9	15,0	2,0
2006	100,0	66,8	0,0	16,2	15,0	2,0
2007	100,0	66,6	0,0	16,4	15,0	2,0
2008	100,0	66,5	0,0	16,4	15,0	2,0
2009	100,0	66,3	0,0	16,5	15,1	2,0
2010	100,0	66,2	0,0	16,5	15,2	2,1
2011	100,0	66,1	0,1	16,6	15,2	2,1
2012	100,0	65,9	0,1	16,6	15,3	2,1
2013	100,0	65,5	0,1	16,9	15,4	2,1
2014	100,0	64,9	0,1	17,2	15,6	2,2

Alle vuoden ikäisistä vauvoista 91 prosenttia asuu kummankin vanhempansa kanssa, yhdeksän prosenttia vain äitinsä kanssa (kuvio 9).

Isän tai äidin kanssa asuvien lasten osuus suurenee iän myötä. Vuonna 2014 viidennes 17-vuotiaista lapsista asui vain äidin kanssa, vuosikymmen sitten 18 prosenttia. Vastaavasti neljä prosenttia asui vain isän kanssa, mikä on sama prosenttiosuus kuin vuosikymmen aiemmin.

Kuvio 9. Lapset perhetyypin ja iän mukaan 2014

5.1 Runsaalla kolmasosalla lapsista ainakin kaksi sisarusta

Vaikka 43 prosenttia lapsiperheistä oli vuoden 2014 lopussa yksilapsisia, perheiden lapsista oli samanaikaisesti ainoita lapsia vain 24 prosenttia. Näistä lapsista useilla ainoana lapsena olo on vain tilapäistä, sillä osa tulee saamaan sisaruksen myöhemmin. Osalla lapsista vanhempi sisarus on jo täyttänyt 18 vuotta tai muuttanut pois kotoa.

Vuoden 2014 lopussa 42 prosenttia lapsista eli yhden sisaruksen kanssa ja 35 prosentilla lapsista oli ainakin kaksi sisarusta kotonaan. Vuonna 1985 vain 27 prosentilla lapsista oli vähintään kaksi sisarusta kotona.

Taulukko 9. Lapset perheen alaikäisten lasten määrän mukaan 1985–2014

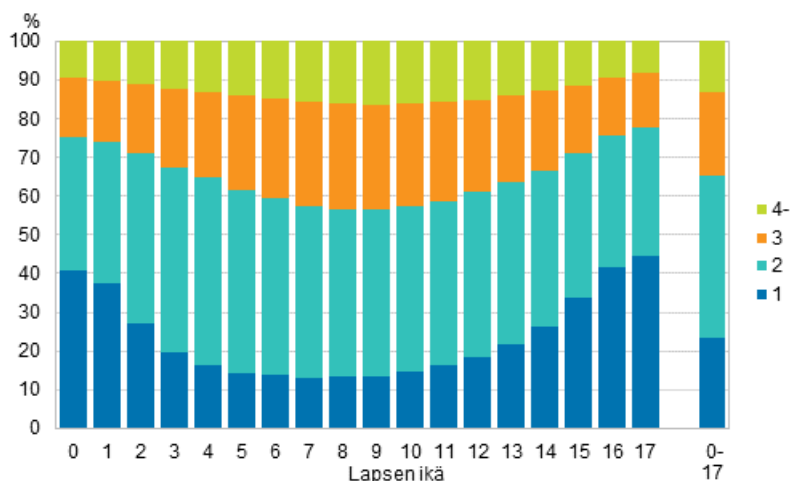
Vuosi	Yhteensä	Perheen alaikäisten lasten määrä			
		1	2	3	4 -
1985	1 136 027	306 784	518 206	221 211	89 826
1990	1 135 751	286 529	500 680	243 504	105 038
1995	1 150 562	284 915	484 092	257 283	124 272
2000	1 116 687	268 369	461 516	255 075	131 727
2005	1 084 865	255 549	451 758	245 325	132 233
2006	1 080 728	254 705	451 428	242 382	132 213
2007	1 076 522	254 832	450 088	238 782	132 820
2008	1 071 800	253 841	449 016	235 650	133 293
2009	1 068 554	254 457	447 554	232 584	133 959
2010	1 064 470	254 551	445 192	230 580	134 147
2011	1 061 710	253 995	443 286	229 101	135 328
2012	1 058 664	252 986	441 612	227 907	136 159
2013	1 056 606	250 318	441 312	227 175	137 801
2014	1 055 763	247 882	440 974	228 099	138 808
<i>Prosenttia</i>					
1985	100,0	27,0	45,6	19,5	7,9
1990	100,0	25,2	44,1	21,4	9,2
1995	100,0	24,8	42,1	22,4	10,8
2000	100,0	24,0	41,3	22,8	11,8
2005	100,0	23,6	41,6	22,6	12,2
2006	100,0	23,6	41,8	22,4	12,2
2007	100,0	23,7	41,8	22,2	12,3
2008	100,0	23,7	41,9	22,0	12,4
2009	100,0	23,8	41,9	21,8	12,5
2010	100,0	23,9	41,8	21,7	12,6
2011	100,0	23,9	41,8	21,6	12,7
2012	100,0	23,9	41,7	21,5	12,9
2013	100,0	23,7	41,8	21,5	13,0
2014	100,0	23,5	41,8	21,6	13,1

Perhetilastojen poikkileikkauksellisuus havainnollistuu kuviossa 10, jossa on kuvattu perheiden lapset iän ja perheen lapsiluvun mukaan. Tässä ainoita lapsia määriteltäessä on otettu huomioon perheen kotona asuvat alle 18-vuotiaat lapset. Alle vuoden ikäisistä ainoita lapsia on 41 prosenttia, eli he ovat perheidensä esikoisia. Alimmillaan ainoiden lasten osuus ikäluokasta on 7–8-vuotiailla: heistä 13 prosenttia on ainoita lapsia.

Esikoisen ollessa noin 7-vuotias perheeseen on todennäköisesti jo syntynyt toinenkin lapsi. Toisaalta vanhempi sisarus on harvemmin täyttänyt 18 vuotta. Kun voidaan olettaa, että osalle 7-vuotiaista syntyy vielä sisarus ja osalla on jo kotoa lähtenyt sisarus, voidaan päätellä, että noin 10 prosenttia lapsista jää lopullisesti ainokaiseksi. Samaan tulokseen päädytään tarkastelemalla koko maan naisten lapsimääriä synnytettyjen lasten määrän mukaan.

Kuviosta 10 näkyy, että 8–9-vuotiailla perhe on suurimmillaan. Tämän ikäisistä noin 44 prosenttia asuu perheissä, joissa on vähintään kolme alaikäistä lasta. Osuus on yhtä suuri kuin edellisenäkin vuonna.

Kuvio 10. Lapset iän ja perheen alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärän mukaan 2014

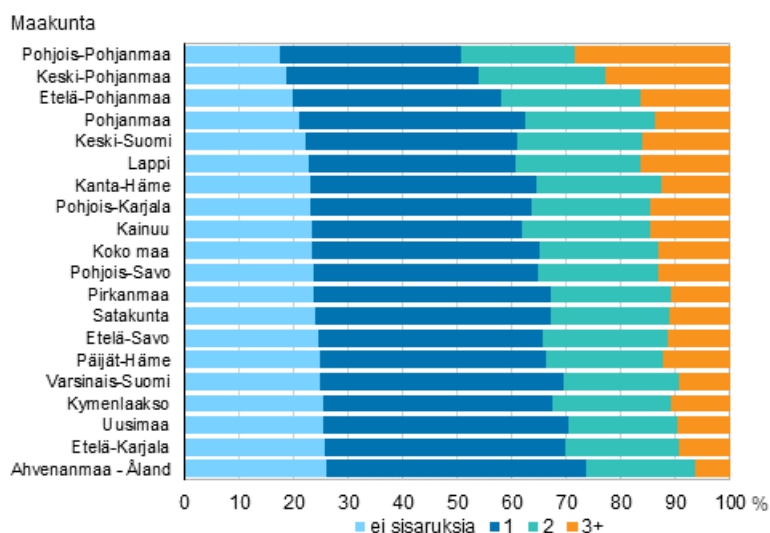

5.2 Sisarusten määrä vaihtelevat maakuntien välillä

Sisarusten määrissä on eroja myös alueittain. Alueilla joissa perheet ovat suurempia, useiden sisarusten kanssa asuvien lasten osuus on myös luonnollisesti suurempi kuin pienten perheiden alueilla. Pohjois-Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla yli viidenneksellä lapsista on kolme tai enemmän kotona asuvaa alle 18-vuotiasta sisarusta. Sen sijaan Etelä-Karjalassa, Varsinais-Suomessa ja Uudellamaalla noin joka kymmenes elää vähintään kolmen sisaruksen kanssa. Ahvenanmaalla vain kuusi prosenttia lapsista elää näin monen sisaruksen kanssa.

Pohjois- ja Keski-Pohjanmaalla on toisaalta myös pienimmät ilman sisaruksia elävien lasten osuudet – alle 20 prosenttia molemmissa. Kymenlaaksossa, Uudellamaalla, Etelä-Karjalassa ja Ahvenanmaalla useammalla kuin joka neljännellä lapsella ei ole kotona asuvia sisaruksia.

Kuvio 11. Perheen alaikäisten sisarusten määrä maakunnittain 2014, %

Suomen kunnista suhteellisesti vähiten ilman sisaruksia eläviä lapsia on Tyrnävässä, Lumijoella, Sievissä ja Luodossa (alle 10 %). Suhteellisesti eniten ilman sisaruksia eläviä on Pelkosenniemiellä (38 %), Sundissa (35 %), Föglössä (31 %), sekä Maarianhaminassa, Helsingissä ja Turussa (31 %).

Vähintään kolmen sisaruksen kanssa asuvia suurperheiden lapsia on suhteellisesti eniten Sievissä, Perhossa ja Pyhännällä (54 %). Lisäksi myös Lumijoella, Ranualla ja Merijärvellä yli puolet lapsista asuu vähintään

nelilapsisessa perheessä. Lapsia, jotka asuvat vähintään kolmen sisaruksen kanssa, on luonnollisesti suhteellisesti eniten kunnissa, joissa lapsiperheiden koko on suurin (Luku 4.2). Suhteellisesti vähiten vähintään kolmen sisaruksen kanssa eläviä lapsia on Ahvenanmaan Brändössä ja Sottungassa, joissa vähintään nelilapsisia perheitä ei ole lainkaan. Seuraavaksi tulevat Hammarland, Kustavi, Korsnäs ja Lumparland, joissa vähintään nelilapsisten suhteellinen osuus on alle 5 prosenttia. Manner-Suomessa vähintään kolmen sisaruksen kanssa eläviä on suhteellisesti vähiten edellä mainitun Kustavin lisäksi Lapinjärvellä, Naantalissa ja Närpiössä (alle 6 %).

5.3 Joka kymmenes lapsi kasvaa uusperheessä

Uusperheissä kasvaa kaikkiaan 109 200 alle 18-vuotiasta lasta, kymmenen prosenttia kaikista lapsista, kuten edellisnäkin vuonna. Näistä puolisoitten yhteisiä lapsia on 33 600, eli lapsi on syntynyt perheeseen, jossa on ennestään vain äidin ja/tai vain isän lapsia. Uusperheistä 45 prosenttia on sellaisia, että perheeseen on syntynyt myös yhteisiä lapsia. Varsinaisia uusperheen lapsia, eli lapsia, jotka ovat saaneet uuden sosiaalisen vanhemman, on 75 600 eli seitsemän prosenttia kaikista lapsista. Näistä lapsista 64 900 on äidin perheeseen tuomia lapsia ja 10 700 isän.

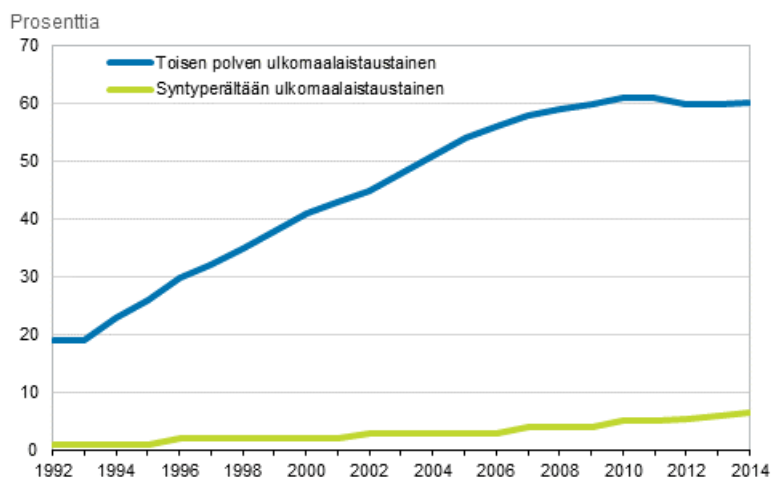
5.4 Ulkomaalaistaustaisten lasten määrä kasvaa

Tilastokeskus otti vuoden 2012 aikana käyttöön uuden syntyperäluokituksen. Suomalaistaustaisia ovat henkilöt, joilla vähintään toinen vanhemmista on syntynyt Suomessa. Suomalaistaustaisia ovat myös ne henkilöt, joiden vanhemmista ei ole tietoa, mutta joiden äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalaistaustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmista ei ole tietoa. Syntyperäluokituksen avulla on helposti eriteltävissä ensimmäisen (ulkomailla syntyneet) ja toisen (Suomessa syntyneet) polven ulkomaista syntyperää olevat henkilöt. Seuraavassa on tarkastelukohteena kaikki Suomen väestöön kuuluvat lapset.

Edellä mainituilla perusteilla kaikista alaikäisistä lapsista 69 000 eli 6 prosenttia oli ulkomaalaistaustaisia vuoden 2014 lopussa. Vuoden aikana ulkomaalaistaustaisten alaikäisten lasten määrä on kasvanut yli viidellä tuhannella. Vuonna 1990 ulkomaalaistaustaisia alaikäisiä lapsia oli 3 500.

Ensimmäisen polven ulkomaalaistaustaisia lapsia oli vuoteen 2003 saakka enemmän kuin toisen polven, mutta seuraavana vuonna toisen polven ulkomaalaistaustaisia lapsia oli hieman enemmän eli 51 prosenttia. Vuoden 2014 lopussa toisen polven ulkomaalaistaustaisia lapsia oli 60 prosenttia kaikista ulkomaalaistaustaisista lapsista. Viime vuosina suhdeluku on pysynyt samalla tasolla.

Kuvio 12. Ulkomaalaistaustaisten lasten osuus kaikista lapsista sekä toisen polven ulkomaalaistaustaisten lasten osuus kaikista ulkomaalaistaustaisista lapsista 1992–2014

Ulkomaalaistaustaisista alaikäisistä lapsista alle kouluikäisiä oli 45 prosenttia. Kaikista ulkomaalaistaustaisista alle kouluikäisistä lapsista toiseen polveen kuuluvia oli lähes neljä viidestä vuonna 2014. Osuus on pysynyt samalla tasolla 15 vuoden ajan, vaikka ulkomaalaistaustaisten määrä on kolminkertaistunut.

6. Lapsen asemassa olevien nuorten osuus kasvoi hieman

Lasten kotoa lähdön muuttumisesta on vaikeaa saada tarkkaa kuvaa, koska aikaisemmin opiskelijoita ei otettu vakituisesti asumaan opiskelupaikkakunnille. He olivat virallisesti kirjoilla vanhempiensa luona. Vuoden 1994 kesäkuussa tuli voimaan laki, joka oikeutti jokaisen valitsemaan virallisen asuinkuntansa. Muuttoliiketilastoihin lain muutos vaikutti vuosikymmenen loppuun asti kuitenkin vaimeten loppua kohden.

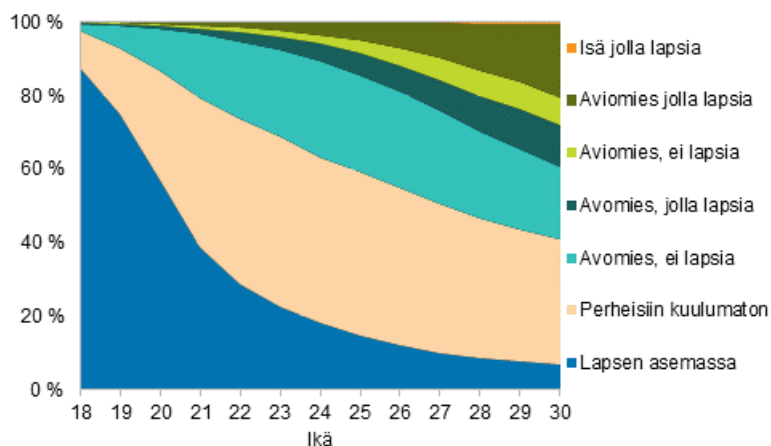
Lasten kotoa lähtöä kuvataan seuraavaksi perheessä lapsen asemassa olevien määrällä. Perheen lapsi voi tosin jäädä kotiin asumaan ja tuoda puolison kanssaan asumaan tai saada lapsen, jolloin nuori perheenperustaja ei ole tilastoissa enää vanhempiensa perheessä lapsen asemassa, vaan omassa perheessään aikuisena. Tällainen asumismuoto on tosin erittäin harvinainen Suomessa. Jo ennen kotikuntalakia vuodesta 1985 vuoteen 1993 lapsen asemassa olevien prosenttiosuus nuorisosta putosi jyrkästi. Myös lain voimaantulon jälkeen heidän osuutensa edelleen pieneni lukuun ottamatta vuotta 2010, jolloin pieneneminen hetkellisesti pysähtyi. Vuonna 2014 lapsen asemassa olevien nuorten suhteellinen osuus ikäryhmästä hieman kasvoi.

Taulukko 10. Lapsen asemassa olevat 20–24 -vuotiaat nuoret 1985–2014

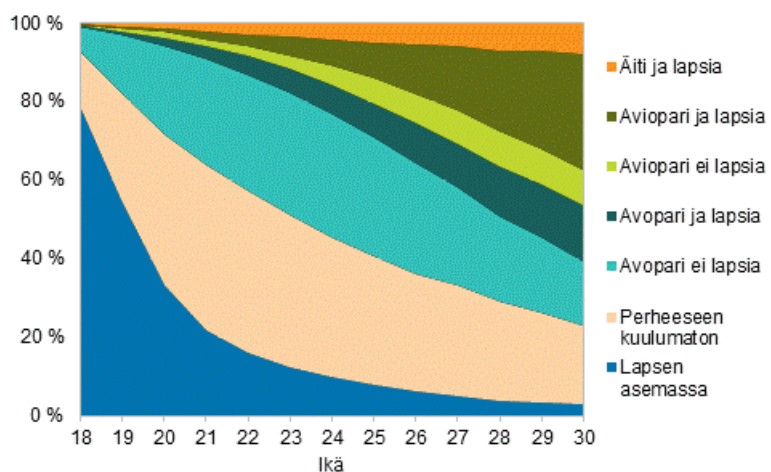
Vuosi	20-24 -vuotiaita			Asuu vanhempiensa luona			Vanhempien luona asuvien osuus kaikista, %		
	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset
1985	377 267	192 738	184 529	203 186	126 280	76 906	53,9	65,5	41,7
1990	343 608	175 039	168 569	165 754	103 971	61 783	48,2	59,4	36,7
1995	305 051	156 008	149 043	126 448	79 642	46 806	41,5	51,0	31,4
2000	327 230	167 084	160 146	109 510	70 895	38 615	33,5	42,4	24,1
2005	333 936	170 710	163 226	96 473	63 875	32 598	28,9	37,4	20,0
2006	332 004	169 860	162 144	91 724	61 060	30 664	27,6	35,9	18,9
2007	327 266	167 344	159 922	88 109	58 520	29 589	26,9	35,0	18,5
2008	325 440	166 488	158 952	86 007	56 819	29 188	26,4	34,1	18,4
2009	324 472	165 988	158 484	85 080	55 871	29 209	26,2	33,7	18,4
2010	327 780	167 817	159 963	85 967	56 185	29 782	26,2	33,5	18,6
2011	332 881	170 256	162 625	85 742	55 810	29 932	25,8	32,8	18,4
2012	339 758	173 775	165 983	85 892	56 027	29 865	25,3	32,2	18,0
2013	340 871	174 276	166 595	85 676	55 532	30 144	25,1	31,9	18,1
2014	342 086	174 762	167 324	86 739	56 113	30 626	25,3	32,1	18,3

Nuoret naiset lähtevät kotoa aikaisemmin kuin nuoret miehet. Nykyään 67 prosenttia naisista on lähtenyt kotoa 20-vuotiaana, miehistä 44 prosenttia. Prosenttiosuus pieneni sekä nuorilla naisilla että miehillä prosenttiyksiköllä edellisvuodesta.

Kuvio 13. 18-30-vuotiaat miehet perheaseman mukaan 2014

Kuvio 14. 18-30-vuotiaat naiset perheaseman mukaan 2014

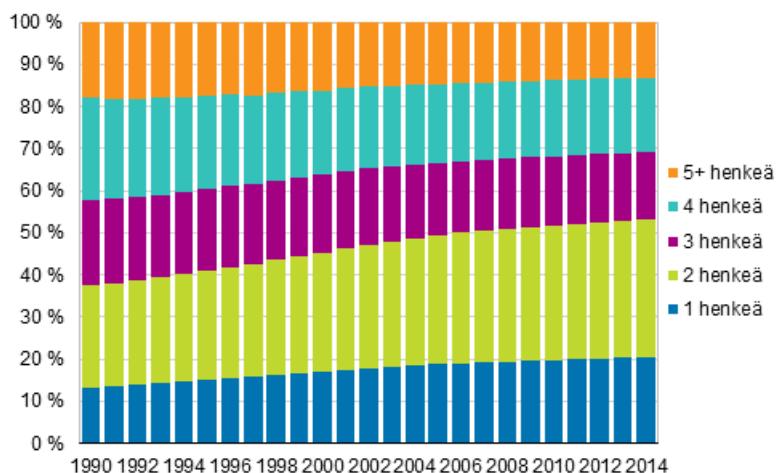

Suomessa on 55 200 henkilöä, jotka ovat täyttäneet 30 vuotta ja ovat perheessään lapsen asemassa. Heistä 76 prosenttia on miehiä. Tällaisten lapsen asemassa olevien vähintään 30-vuotiaiden henkilöiden määrä on kuitenkin vähentynyt 252 henkilöllä edellisvuodesta.

7. Viidennes asuu yksin

Yksinasuvien osuus koko väestöstä on kasvanut vähitellen kahden vuosikymmenen takaisesta 15 prosentista nykyiseen viidennekseen. Noin kolmannes väestöstä asuu kahden hengen asuntokunnissa. Yli puolet 57–79-vuotiaista asuu kahden hengen asuntokunnissa. Suhteellisesti useimmin kahden hengen asuntokunnissa asuvat 67–70-vuotiaat, yli 63 prosenttia ikäryhmästä.

Kuvio 15. Asuntokuntaväestö asuntokunnan koon mukaan 1990–2014

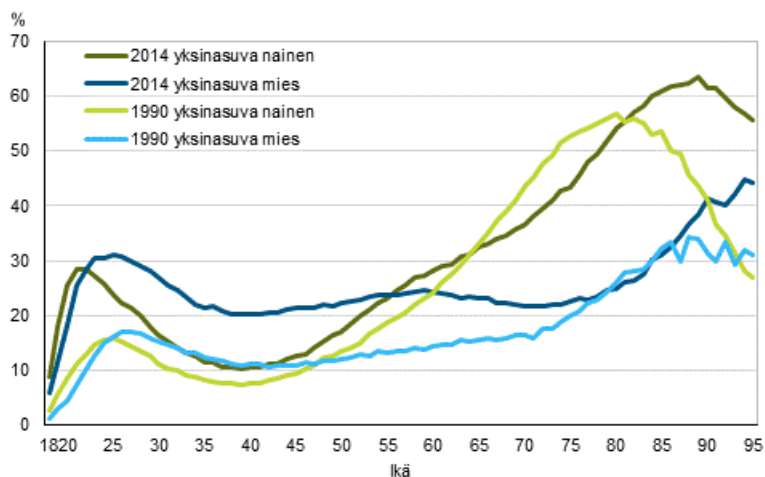

Kaiken kaikkiaan naiset asuvat miehiä useammin yksin. 16 vuotta täyttäneistä naisista 26 prosenttia asuu yksin, miehistä 23 prosenttia. Yksinasuminen jakautuu iän suhteen hieman erilailla. Muutos on rajuinta naisten elämänkaarella. Nuorena asutaan yksin, samoin kaikkein todennäköisimmin vanhana. Alhaisimmillaan naisten yksinasuminen on ikävuosina 37–41, jolloin yksin asuu noin joka kymmenes nainen.

Kuten nuoret naiset, myös nuoret miehet asuvat yksin. Miesten yksinasuminen ei kuitenkaan vähene iän myötä yhtä paljon kuin naisten. Alimmillaan yksinasuvien miesten osuus on 39-vuotiaana, jolloin viidennes miehistä asuu yksin. Tämän alemmas osuus ei laske, vaan yksinasuvien miesten osuus pysyy reilussa viidenneksessä aina kahdeksankymmeneen ikävuoteen asti. Tämän jälkeen yksinasuvien osuus suurenee.

Vuoden 1990 jälkeen naisten ja miesten yksinasuminen on yleistynyt voimakkaasti etenkin nuorimmissa ikäryhmissä, mutta myös vanhimmissa ikäryhmissä. Toisaalta myös keski-ikäisten miesten yksinasuminen on yleistynyt. Määrällisesti eniten asuvat yksin 67-vuotiaat naiset ja miehistä 24-vuotiaat.

Kuvio 16. Yksinasuvien miesten ja naisten osuus ikäluokasta 1990 ja 2014

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Perheväestö ja perheen keskikoko 1950–2014

Vuosi	Perheiden määrä	Perheväestö	Kokoväestö	Perheväestön osuus, %	Perheen keskikoko
1950	930 572	3 457 474	4 029 803	85,8	3,7
1960	1 036 270	3 855 037	4 446 222	86,7	3,7
1970	1 153 878	3 986 005	4 598 336	86,7	3,5
1980	1 278 102	4 023 091	4 787 778	84,0	3,1
1990	1 365 341	4 101 922	4 998 478	82,1	3,0
2000	1 401 963	4 053 850	5 181 115	78,2	2,9
2005	1 426 002	4 037 753	5 255 580	76,8	2,8
2006	1 431 376	4 039 944	5 276 955	76,6	2,8
2007	1 437 709	4 045 561	5 300 484	76,3	2,8
2008	1 444 386	4 051 662	5 326 314	76,1	2,8
2009	1 450 488	4 059 511	5 351 427	75,9	2,8
2010	1 455 073	4 065 168	5 375 276	75,6	2,8
2011	1 460 570	4 069 930	5 401 267	75,4	2,8
2012	1 465 733	4 075 094	5 426 674	75,1	2,8
2013	1 471 085	4 081 903	5 451 270	74,9	2,8
2014	1 473 666	4 084 001	5 471 753	74,6	2,8

Liitetaulukko 2. Ruotsinkieliset perheet tyyppin, puolisoiden/vanhempien iän ja lapsiluvun mukaan 31.12.2014

Perhetyyppi	Perheitä yhteensä	Lapsiperheitä					Henkilöitä perheissä	Lapsen asemassa olevia	
		Yhteensä	Perheet, alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärä					Yhteensä	Alle 18-vuotiaita
			1	2	3	4 -			
Perheitä yhteensä	55 065	20 350	8 274	8 347	2 936	793	153 070	50 807	37 435
Aviopari ilman lapsia	20 878	-	-	-	-	-	41 756	-	-
Aviopari ja lapsia	15 646	11 456	3 646	4 998	2 159	653	62 434	31 142	23 171
Avopari ilman lapsia	5 864	-	-	-	-	-	11 728	-	-
Avopari ja lapsia	4 810	4 293	1 926	1 899	411	57	17 834	8 214	7 204
Äiti ja lapsia	6 164	3 790	2 165	1 229	323	73	15 329	9 165	5 909
Isä ja lapsia	1 703	811	537	221	43	10	3 989	2 286	1 151

Liitetaulukko 3. Avioparit miehen ja vaimon avioliiton järjestysnumeron mukaan 31.12.2014

Perhetyyppi ja miehen avioliiton järjestysnumero	Yhteensä	Naisen avioliiton järjestysnumero					Tuntematon
		1	2	3	4 -		
<i>Kaikki avioparit</i>	957 049	839 011	104 581	10 643	1 454		1 360
1	833 420	778 296	50 114	3 751	504		755
2	108 839	54 820	47 792	5 447	679		101
3	11 475	4 221	5 808	1 236	200		10
4 -	1 536	480	781	204	70		1
Tuntematon	1 779	1 194	86	5	1		493
<i>Aviopari ilman lapsia</i>	527 238	451 378	66 235	7 575	1 099		951
1	450 622	419 732	27 621	2 397	350		522
2	66 471	28 210	33 639	4 034	526		62
3	7 780	2 326	4 309	971	165		9
4 -	1 080	259	594	169	57		1
Tuntematon	1 285	851	72	4	1		357
<i>Aviopari ja lapsia</i>	429 811	387 633	38 346	3 068	355		409
1	382 798	358 564	22 493	1 354	154		233
2	42 368	26 610	14 153	1 413	153		39
3	3 695	1 895	1 499	265	35		1
4 -	456	221	187	35	13		-
Tuntematon	494	343	14	1	-		136

Liitetaulukko 4. Perheet puolisoiden/vanhempien kielen mukaan 31.12.2014

Vaimon/äidin kieli	Yhteensä	Miehen/isän kieli									Perheessä ei isää
		Suomi	Ruotsi	Venäjä	Viro	Thai	Kiina	Englanti	Somali	Muu ja tuntematon	
Kaikki perheet	1 473 666	1 183 514	75 457	12 594	7 635	215	1 845	5 913	1 594	35 231	149 668
Suomi	1 285 810	1 109 685	24 753	1 520	1 264	99	162	4 419	81	13 745	130 082
Ruotsi	73 399	18 500	47 198	43	50	7	9	376	7	1 045	6 164
Venäjä	24 577	8 406	366	10 261	647	2	8	83	4	918	3 882
Viro	12 066	3 213	208	247	5 389	-	1	39	-	341	2 628
Thai	4 964	4 143	241	6	18	89	3	15	-	50	399
Kiina	3 175	1 178	62	9	4	1	1 546	33	-	113	229
Englanti	2 752	1 548	149	10	9	-	11	454	3	236	332
Somali	2 672	38	2	4	1	-	-	6	1 406	24	1 191
Muu ja tuntematon	32 909	8 471	775	312	92	13	75	381	22	18 007	4 761
Perheessä ei äitiä	31 342	28 332	1 703	182	161	4	30	107	71	752	-

Liitetaulukko 5. Lapsiperheet vanhempien kielen mukaan 31.12.2014

Äidin kieli	Yhteensä	Isän kieli									Perheessä ei isää
		Suomi	Ruotsi	Venäjä	Viro	Thai	Somali	Arabia	Kiina	Muu ja tuntematon	
Kaikki lapsiperheet	573 566	408 662	25 828	6 027	4 009	99	1 312	2 516	912	21 086	103 115
Suomi	481 944	375 403	8 407	504	549	45	52	758	55	8 275	87 896
Ruotsi	26 915	6 587	15 749	15	24	6	4	47	5	688	3 790
Venäjä	12 681	3 396	175	5 108	341	1	3	38	3	490	3 126
Viro	7 008	1 337	105	124	2 922	-	-	21	-	176	2 323
Thai	2 447	1 914	103	2	6	34	-	4	3	26	355
Somali	2 299	20	1	3	-	-	1 182	4	-	16	1 073
Arabia	2 085	69	5	1	1	-	7	1 448	-	103	451
Kiina	1 632	565	30	2	2	-	-	1	792	56	184
Muu ja tuntematon	20 125	4 641	442	156	41	9	10	106	38	10 765	3 917
Perheessä ei äitiä	16 430	14 730	811	112	123	4	54	89	16	491	-

Liitetaulukko 6. Perheet puolisoiden/vanhempien kansalaisuuden mukaan 31.12.2014

Vaimon/äidin kansalaisuus	Yhteensä	Miehen/isän kansalaisuus											Perheessä ei isää
		Suomi	Viro	Venäjä	Thaimaa	Kiina	Ruotsi	Somalia	Irak	Intia	Vietnam	Muu ja tuntematon	
Kaikki perheet	1 473 666	1 274 717	8 040	6 279	165	1 374	2 760	694	1 234	1 221	594	26 920	149 668
Suomi	1 384 602	1 219 782	1 393	1 845	89	241	2 299	199	503	267	205	16 584	141 195
Viro	12 052	2 842	5 961	142	-	1	14	-	7	5	1	412	2 667
Venäjä	9 898	3 918	243	4 086	-	6	8	1	4	15	1	349	1 267
Thaimaa	4 522	4 059	14	2	69	-	6	-	1	-	2	24	345
Kiina	2 375	1 058	3	6	1	1 078	4	-	-	10	4	81	130
Ruotsi	1 886	1 268	-	-	-	3	296	2	6	2	1	32	276
Somalia	1 433	299	1	-	-	-	6	443	2	-	-	19	663
Irak	1 197	330	1	-	-	-	-	-	633	-	-	12	221
Intia	1 086	145	1	-	-	2	4	-	-	884	-	21	29
Vietnam	1 066	466	2	5	1	5	4	-	-	1	348	24	210
Muu ja tuntematon	22 207	10 114	258	111	3	23	41	5	50	35	4	8 898	2 665
Perheessä ei äitiä	31 342	30 436	163	82	2	15	78	44	28	2	28	464	-

Liitetaulukko 7. Lapsiperheet vanhempien kansalaisuuden mukaan 31.12.2014

Äidin kansalaisuus	Yhteensä	Isän kansalaisuus											Perheessä ei isää
		Suomi	Viro	Venäjä	Thaimaa	Somalia	Kiina	Irak	Ruotsi	Intia	Turkki	Muu ja tuntematon	
Kaikki lapsiperheet	573 566	443 775	4 361	2 936	76	561	700	888	1 129	777	924	14 324	103 115
Suomi	524 041	416 143	648	906	46	148	131	317	964	145	543	8 392	95 658
Viro	7 254	1 254	3 307	65	-	-	-	4	7	2	9	220	2 386
Venäjä	4 760	1 548	119	1 875	-	1	-	1	2	5	8	161	1 040
Thaimaa	2 218	1 862	5	-	26	-	-	-	1	-	-	12	312
Somalia	1 253	249	-	-	-	370	-	2	5	-	-	15	612
Kiina	1 210	505	2	1	-	-	552	-	2	2	-	30	116
Irak	972	260	1	-	-	-	-	508	-	-	-	8	195
Ruotsi	878	563	-	-	-	2	1	3	67	1	-	17	224
Intia	725	82	-	-	-	-	-	-	2	607	-	7	27
Turkki	701	311	-	-	-	-	-	2	2	-	321	10	55
Muu ja tuntematon	13 124	5 228	150	39	2	3	6	26	23	14	29	5 114	2 490
Perheessä ei äitiä	16 430	15 770	129	50	2	37	10	25	54	1	14	338	-

Liitetaulukko 8. Perheet puolisoiden/vanhempien syntymämaan mukaan 31.12.2014

Vaimon/äidin syntymävaltio	Yhteensä	Miehen/isän syntymävaltio											Perheessä ei isää
		Suomi	Ent. Neuvostoliitto	Viro	Ruotsi	Thaimaa	Kiina	Somalia	Ent. Jugoslavia	Venäjä	Irak	Muu ja tuntematon	
Kaikki perheet	1 473 666	1 246 511	12 687	7 530	9 747	274	1 704	1 557	2 533	981	2 354	38 120	149 668
Suomi	1 345 284	1 178 398	1 704	1 008	8 706	148	147	97	441	167	372	20 099	133 997
Ent. Neuvostoliitto	23 698	8 531	9 021	957	84	-	9	2	27	297	23	980	3 767
Viro	11 887	2 590	846	5 070	29	2	1	-	10	35	11	663	2 630
Ruotsi	10 964	8 499	12	7	386	1	1	1	8	2	8	260	1 779
Thaimaa	5 067	4 399	10	13	51	91	-	-	3	-	4	89	407
Kiina	3 041	1 176	8	4	19	1	1 458	-	1	4	2	152	216
Somalia	2 594	42	2	2	-	-	-	1 337	1	-	5	46	1 159
Ent. Jugoslavia	2 425	156	1	1	-	-	-	-	1 685	-	8	195	379
Venäjä	2 346	1 007	450	60	7	-	3	-	1	415	4	123	276
Irak	2 300	43	1	2	3	-	1	1	1	-	1 674	112	462
Muu ja tuntematon	32 718	11 984	419	264	173	26	62	49	304	52	181	14 608	4 596
Perheessä ei äitiä	31 342	29 686	213	142	289	5	22	70	51	9	62	793	-

Liitetaulukko 9. Lapsiperheet vanhempien syntymämaan mukaan 31.12.2014

Äidin syntymämaa	Yhteensä	Isän syntymämaa										Perheessä ei isää
		Suomi	Entinen Neuvostoliitto	Ruotsi	Viro	Thaimaa	Somalia	Irak	Entinen Jugoslavia	Kiina	Muu ja tuntematon	
Kaikki lapsiperheet	573 566	427 332	5 750	6 056	4 078	126	1 288	1 677	1 662	868	21 614	103 115
Suomi	500 117	393 337	630	5 395	428	69	56	176	203	53	9 998	89 772
Entinen Neuvostoliitto	11 632	3 405	4 145	45	438	-	2	19	19	5	661	2 893
Ruotsi	7 464	5 442	5	238	1	-	1	4	3	1	158	1 611
Viro	7 321	1 161	431	17	2 942	1	-	4	6	-	385	2 374
Thaimaa	2 500	2 017	4	27	3	36	-	2	2	-	47	362
Somalia	2 250	23	-	-	1	-	1 141	4	1	-	33	1 047
Irak	1 796	18	-	2	1	-	1	1 301	1	-	78	394
Entinen Jugoslavia	1 701	84	1	-	-	-	-	5	1 160	-	122	329
Kiina	1 593	561	3	9	2	-	-	1	1	774	63	179
Vietnam	1 274	214	2	3	2	8	1	-	-	10	624	410
Muu ja tuntematon	19 488	5 797	415	90	144	8	33	116	235	12	8 894	3 744
Perheessä ei äitiä	16 430	15 273	114	230	116	4	53	45	31	13	551	-

Liitetaulukko 10. Perheet perhetyypin ja alle 18-vuotiaiden kotona asuvien lasten määrän mukaan 31.12.2014

Perhe- tyyppi	Yhteensä	Alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärä				
		1	2	3	4	5 -
Perhe- tyypit yhteensä	573 566	247 882	220 487	76 033	18 655	10 509
Aviopari ja lapsia	343 428	122 339	143 250	54 927	13 966	8 946
Rekisteröity parisuhde	524	301	179	38	6	-
Avopari ja lapsia	110 069	55 758	40 794	10 684	2 235	598
Äiti ja lapsia	103 115	58 338	32 064	9 512	2 296	905
Isä ja lapsia	16 430	11 146	4 200	872	152	60
<i>Suhteellinen jakauma %</i>						
Perheitä yhteensä	100,0	43,2	38,4	13,3	3,3	1,8
Aviopari ja lapsia	100,0	35,6	41,7	16,0	4,1	2,6
Rekisteröity parisuhde	100,0	57,4	34,2	7,3	1,1	0,0
Avopari ja lapsia	100,0	50,7	37,1	9,7	2,0	0,5
Äiti ja lapsia	100,0	56,6	31,1	9,2	2,2	0,9
Isä ja lapsia	100,0	67,8	25,6	5,3	0,9	0,4

Liitetaulukko 11. Lapsiperheet alle 18-vuotiaiden lasten määrän ja perhetyypin mukaan 31.12.2014

Alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärä	Yhteensä	Perhetyyppi				
		Avioparit	Rekisteröidyt parit	Avoparit	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia
Yhteensä	573 566	343 428	524	110 069	103 115	16 430
1	247 882	122 339	301	55 758	58 338	11 146
2	220 487	143 250	179	40 794	32 064	4 200
3	76 033	54 927	38	10 684	9 512	872
4	18 655	13 966	6	2 235	2 296	152
5	5 309	4 208	-	459	594	48
6	2 205	1 901	-	102	198	4
7	1 256	1 157	-	28	67	4
8	791	755	-	7	28	1
9	477	459	-	2	14	2
10	270	265	-	-	4	1
11	135	135	-	-	-	-
12	47	47	-	-	-	-
13	15	15	-	-	-	-
14	4	4	-	-	-	-

Liitetaulukko 12. Uusperheet perhekoostumuksen ja lapsiluvun mukaan 31.12.2014

Perhetyyppi ja lasten määrä ¹⁾	Yhteensä	Perheen lapset ovat					
		Vain äidin	Vain isän	Äidin ja isän	Äidin ja yhteisiä	Isän ja yhteisiä	Äidin, isän ja yhteisiä
<i>Kaikki uusperheet²⁾</i>	52 207	23 883	3 128	1 885	20 153	2 260	898
1	18 107	15 775	2 332	-	-	-	-
2	18 205	6 639	683	795	9 054	1 034	-
3	10 826	1 255	93	666	7 664	843	305
4	3 738	170	15	304	2 638	289	322
5	937	35	5	88	575	59	175
6 -	394	9	-	32	222	35	96
<i>Aviopari</i>	25 673	9 129	1 266	707	12 540	1 438	593
1	7 183	6 228	955	-	-	-	-
2	8 581	2 374	257	321	5 054	575	-
3	6 429	448	39	239	4 949	562	192
4	2 523	66	11	104	1 907	218	217
5	653	11	4	31	442	51	114
6 -	304	2	-	12	188	32	70
<i>Avopari</i>	26 534	14 754	1 862	1 178	7 613	822	305
1	10 924	9 547	1 377	-	-	-	-
2	9 624	4 265	426	474	4 000	459	-
3	4 397	807	54	427	2 715	281	113
4	1 215	104	4	200	731	71	105
5	284	24	1	57	133	8	61
6 -	90	7	-	20	34	3	26

1) Lasten määrä = perheen alle 18-vuotiaiden lasten määrä

2) Uusperhe = Lapsiperhe, jonka kaikki alaikäiset lapset eivät ole puolisoitten yhteisiä

Liitetaulukko 13. Perheet lasten ikäryhmien ja perhetyypin mukaan 31.12.2014

Perheessä ikäryhmän lapsia	Yhteensä	Perhetyyppi					
		Kahden vanhemman perheet			Yhden vanhemman perheet		
		Yhteensä	Avoliitto ¹⁾	Avoliitto	Yhteensä	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia
0-2	155 811	138 979	94 112	44 867	16 832	16 306	526
0-3	193 839	170 482	117 646	52 836	23 357	22 368	989
0-6	289 134	245 780	175 636	70 144	43 354	40 308	3 046
0-16	547 891	436 194	329 164	107 030	111 697	96 959	14 738
0-17	573 566	454 021	343 952	110 069	119 545	103 115	16 430
0-24	664 181	517 050	398 018	119 032	147 131	123 253	23 878
0-29	683 283	529 874	409 587	120 287	153 409	127 637	25 772
0-79	732 870	551 860	430 361	121 499	181 010	149 668	31 342
3-4	116 377	99 807	76 109	23 698	16 570	15 388	1 182
3-6	198 791	167 111	128 209	38 902	31 680	28 995	2 685
5-6	116 110	97 332	77 158	20 174	18 778	17 007	1 771
5-14	368 618	290 656	231 059	59 597	77 962	67 428	10 534
7-8	114 291	94 086	76 208	17 878	20 205	17 951	2 254
7-10	194 026	157 173	126 821	30 352	36 853	32 429	4 424
7-12	255 747	203 827	164 206	39 621	51 920	45 233	6 687
7-15	340 829	265 359	213 997	51 362	75 470	64 455	11 015
7-17	394 505	303 107	245 020	58 087	91 398	77 080	14 318
9-12	190 207	151 313	123 544	27 769	38 894	33 672	5 222
13-15	152 460	117 166	97 430	19 736	35 294	29 587	5 707
16-17	107 483	81 378	68 791	12 587	26 105	21 487	4 618
18-20	113 565	85 822	73 917	11 905	27 743	21 679	6 064
18-24	153 736	114 356	98 784	15 572	39 380	30 039	9 341
18-29	174 227	128 276	111 317	16 959	45 951	34 683	11 268
21-24	53 289	39 196	34 510	4 686	14 093	10 259	3 834
25-29	25 387	17 814	16 091	1 723	7 573	5 392	2 181
30-34	13 228	8 691	8 018	673	4 537	3 218	1 319
35-39	8 887	5 291	4 987	304	3 596	2 637	959
40-49	15 383	7 026	6 753	273	8 357	6 605	1 752
50 -	15 741	3 302	3 178	124	12 439	10 600	1 839

1) Ml. rekisteröidyt parisuhteet

Liitetaulukko 14. Perheiden 0–24-vuotiaat lapset perhetyypin mukaan sekä ottolapset iän mukaan 31.12.2014

Ikä	Kaikkien perheiden lapset	Perhetyyppi					Otto-lapset	Uusperhe ²⁾		
		Aviopari ja lapsia	Rekisteröity parisuhde ja lapsia	Avopari ja lapsia ¹⁾	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia		Äidin lapsi	Isän lapsi	Yhteiset lapset
0	57 352	33 213	122	18 988	4 967	62	22	591	3	4 407
1	58 351	36 016	84	16 226	5 874	151	67	332	24	4 349
2	59 922	38 097	76	14 506	6 908	335	123	679	40	4 114
3	60 367	39 402	82	12 687	7 675	521	117	1 072	76	3 768
4	61 633	40 525	57	11 953	8 393	705	197	1 703	131	3 409
5	61 165	40 674	49	10 863	8 754	825	211	2 215	210	2 941
6	60 496	40 296	40	10 119	9 027	1 014	261	2 970	356	2 531
7	59 874	40 047	37	9 507	9 193	1 090	224	3 500	436	2 137
8	60 060	40 030	33	9 155	9 582	1 260	260	3 900	604	1 745
9	58 624	39 168	37	8 637	9 451	1 331	303	4 460	653	1 352
10	58 783	38 950	36	8 380	9 919	1 498	392	4 780	785	1 041
11	57 603	38 144	36	7 855	9 999	1 569	371	5 029	839	751
12	56 481	37 058	21	7 575	10 146	1 681	411	5 283	872	511
13	56 877	37 019	26	7 470	10 497	1 865	343	5 540	999	285
14	57 438	37 097	18	7 219	10 986	2 118	324	5 635	1 121	123
15	57 912	37 000	20	7 266	11 359	2 267	317	5 809	1 193	70
16	56 382	36 162	12	6 649	11 206	2 353	239	5 713	1 158	33
17	56 443	36 252	11	6 460	11 267	2 453	242	5 648	1 220	21
18	51 709	33 719	15	5 582	9 936	2 457	220	.	.	.
19	41 913	27 554	12	4 355	7 775	2 217	155	.	.	.
20	29 856	19 706	1	2 831	5 565	1 753	125	.	.	.
21	19 999	13 025	1	1 803	3 826	1 344	75	.	.	.
22	15 372	9 977	1	1 374	2 923	1 097	68	.	.	.
23	11 908	7 813	1	991	2 232	871	56	.	.	.
24	9 604	6 255	-	767	1 865	717	53	.	.	.
0-6	419 286	268 223	510	95 342	51 598	3 613	998	9 562	840	25 519
0-17	1 055 763	685 150	797	181 515	165 203	23 098	4 424	64 859	10 720	33 588
0-24	1 236 124	803 199	828	199 218	199 325	33 554	5 176	.	.	.

1) Sisältää myös loppuvuodesta syntyneitä avoparien lapsia, joita isä ei ole vielä tunnustanut

2) Uusperhe = Lapsiperhe, jonka kaikki alaikäiset lapset eivät ole puolisoitten yhteisiä

Liitetaulukko 15. Lapset iän ja perheen kotona asuvien alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärän mukaan 31.12.2014

Ikä	Yhteensä	Perheen alle 18-v lasten lukumäärä				
		1	2	3	4	5 -
<i>Lukumäärä</i>						
0-17	1 055 763	247 882	440 974	228 099	74 620	64 188
0	57 352	23 406	19 839	8 705	2 835	2 567
1	58 351	21 819	21 388	9 282	3 178	2 684
2	59 922	16 167	26 427	10 614	3 608	3 106
3	60 367	11 919	28 636	12 446	4 011	3 355
4	61 633	9 994	29 894	13 643	4 443	3 659
5	61 165	8 785	28 794	14 938	4 738	3 910
6	60 496	8 256	27 614	15 604	4 908	4 114
7	59 874	7 754	26 622	16 059	5 107	4 332
8	60 060	7 955	26 081	16 283	5 294	4 447
9	58 624	7 959	25 141	15 902	5 201	4 421
10	58 783	8 636	25 083	15 740	4 978	4 346
11	57 603	9 329	24 533	14 735	4 846	4 160
12	56 481	10 438	24 036	13 458	4 594	3 955
13	56 877	12 391	23 827	12 684	4 226	3 749
14	57 438	15 010	23 273	11 731	3 923	3 501
15	57 912	19 485	21 778	10 074	3 499	3 076
16	56 382	23 536	19 078	8 444	2 776	2 548
17	56 443	25 043	18 930	7 757	2 455	2 258
<i>Suhteellinen jakauma %</i>						
0-17	100,0	23,5	41,8	21,6	7,1	6,1
0	100,0	40,8	34,6	15,2	4,9	4,5
1	100,0	37,4	36,7	15,9	5,4	4,6
2	100,0	27,0	44,1	17,7	6,0	5,2
3	100,0	19,7	47,4	20,6	6,6	5,6
4	100,0	16,2	48,5	22,1	7,2	5,9
5	100,0	14,4	47,1	24,4	7,7	6,4
6	100,0	13,6	45,6	25,8	8,1	6,8
7	100,0	13,0	44,5	26,8	8,5	7,2
8	100,0	13,2	43,4	27,1	8,8	7,4
9	100,0	13,6	42,9	27,1	8,9	7,5
10	100,0	14,7	42,7	26,8	8,5	7,4
11	100,0	16,2	42,6	25,6	8,4	7,2
12	100,0	18,5	42,6	23,8	8,1	7,0
13	100,0	21,8	41,9	22,3	7,4	6,6
14	100,0	26,1	40,5	20,4	6,8	6,1
15	100,0	33,6	37,6	17,4	6,0	5,3
16	100,0	41,7	33,8	15,0	4,9	4,5
17	100,0	44,4	33,5	13,7	4,3	4,0

Liitetaulukko 16. Perheelliset miehet iän ja perhetyypin mukaan 31.12.2014

Ikä	Perheelliset miehet yhteensä	Perhetyyppi					
		Aviopari ilman lapsia	Aviopari ja lapsia	Avopari ilman lapsia	Avopari ja lapsia	Isä ja lapsia	Rekisteröity parisuhde
<i>Lukumäärä</i>							
Ikäluokat yhteensä	1 323 545	527 238	429 811	211 673	121 499	31 342	1 982
- 19	3 077	92	37	2 711	228	5	4
20 - 24	44 076	2 506	2 632	34 341	4 455	107	35
25 - 29	83 411	9 668	16 855	42 109	14 190	467	122
30 - 34	114 035	12 928	49 149	27 508	22 923	1 331	196
35 - 39	122 750	9 902	72 771	14 613	22 707	2 479	278
40 - 44	112 991	9 073	72 323	9 259	18 267	3 800	269
45 - 49	126 769	16 465	75 773	11 210	17 195	5 796	330
50 - 54	130 293	36 119	62 670	13 931	11 559	5 705	309
55 - 59	126 650	64 036	36 657	16 049	5 934	3 792	182
60 - 64	128 925	89 515	18 701	15 629	2 577	2 369	134
65 - 69	131 823	105 497	10 911	12 652	1 003	1 694	66
70 - 74	81 287	69 265	4 826	5 924	281	949	42
75 - 79	61 243	53 426	3 325	3 508	116	856	12
80 - 84	36 480	31 982	2 069	1 474	40	913	2
85 -	19 735	16 764	1 112	755	24	1 079	1
<i>Suhteellinen jakauma, %</i>							
Ikäluokat yhteensä	100,0	39,8	32,5	16,0	9,2	2,4	0,1
- 19	100,0	3,0	1,2	88,1	7,4	0,2	0,1
20 - 24	100,0	5,7	6,0	77,9	10,1	0,2	0,1
25 - 29	100,0	11,6	20,2	50,5	17,0	0,6	0,1
30 - 34	100,0	11,3	43,1	24,1	20,1	1,2	0,2
35 - 39	100,0	8,1	59,3	11,9	18,5	2,0	0,2
40 - 44	100,0	8,0	64,0	8,2	16,2	3,4	0,2
45 - 49	100,0	13,0	59,8	8,8	13,6	4,6	0,3
50 - 54	100,0	27,7	48,1	10,7	8,9	4,4	0,2
55 - 59	100,0	50,6	28,9	12,7	4,7	3,0	0,1
60 - 64	100,0	69,4	14,5	12,1	2,0	1,8	0,1
65 - 69	100,0	80,0	8,3	9,6	0,8	1,3	0,1
70 - 74	100,0	85,2	5,9	7,3	0,3	1,2	0,1
75 - 79	100,0	87,2	5,4	5,7	0,2	1,4	0,0
80 - 84	100,0	87,7	5,7	4,0	0,1	2,5	0,0
85 -	100,0	84,9	5,6	3,8	0,1	5,5	0,0

Liitetaulukko 17. Perheelliset naiset iän ja perhetyypin mukaan 31.12.2014

Ikä	Perheelliset naiset yhteensä	Perhetyyppi					
		Aviopari ilman lapsia	Aviopari ja lapsia	Avopari ilman lapsia	Avopari ja lapsia	Äiti ja lapsia	Rekisteröity parisuhde
<i>Lukumäärä</i>							
Ikäluokat yhteensä	1 442 777	527 238	429 811	211 673	121 499	149 668	2 888
- 19	7 925	329	133	6 503	502	445	13
20 - 24	69 619	4 576	5 570	46 700	7 810	4 869	94
25 - 29	109 329	13 000	27 010	40 615	18 337	10 099	268
30 - 34	136 935	12 772	62 888	21 054	24 223	15 484	514
35 - 39	142 605	8 888	80 757	10 179	22 619	19 591	571
40 - 44	131 836	9 532	74 161	7 854	18 054	21 812	423
45 - 49	146 013	20 844	73 223	11 143	15 563	24 835	405
50 - 54	143 617	47 345	53 468	14 878	8 882	18 778	266
55 - 59	132 693	76 682	26 049	16 616	3 682	9 516	148
60 - 64	128 611	95 647	11 758	15 197	1 185	4 731	93
65 - 69	123 057	100 837	6 939	11 089	391	3 752	49
70 - 74	73 183	61 656	3 478	4 968	121	2 932	28
75 - 79	52 769	43 560	2 566	2 975	75	3 582	11
80 - 84	28 939	22 299	1 261	1 252	40	4 083	4
85 -	15 646	9 271	550	650	15	5 159	1
<i>Suhteellinen jakauma, %</i>							
Ikäluokat yhteensä	100,0	36,5	29,8	14,7	8,4	10,4	0,2
- 19	100,0	4,2	1,7	82,1	6,3	5,6	0,2
20 - 24	100,0	6,6	8,0	67,1	11,2	7,0	0,1
25 - 29	100,0	11,9	24,7	37,1	16,8	9,2	0,2
30 - 34	100,0	9,3	45,9	15,4	17,7	11,3	0,4
35 - 39	100,0	6,2	56,6	7,1	15,9	13,7	0,4
40 - 44	100,0	7,2	56,3	6,0	13,7	16,5	0,3
45 - 49	100,0	14,3	50,1	7,6	10,7	17,0	0,3
50 - 54	100,0	33,0	37,2	10,4	6,2	13,1	0,2
55 - 59	100,0	57,8	19,6	12,5	2,8	7,2	0,1
60 - 64	100,0	74,4	9,1	11,8	0,9	3,7	0,1
65 - 69	100,0	81,9	5,6	9,0	0,3	3,0	0,0
70 - 74	100,0	84,2	4,8	6,8	0,2	4,0	0,0
75 - 79	100,0	82,5	4,9	5,6	0,1	6,8	0,0
80 - 84	100,0	77,1	4,4	4,3	0,1	14,1	0,0
85 -	100,0	59,3	3,5	4,2	0,1	33,0	0,0

Laatuseloste, perheet 2014

1. Tilastotietojen relevanssi

Perusaineistona on Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä saatu 31.12.2014 Suomessa vakituisesti asunut väestö.

Väestörekisterikeskus ja maistraatit pitävät yllä Suomen väestötietojärjestelmää. Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Sen jälkeen väestötietojärjestelmää on päivitetty muutossilmoituksin. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (21.8.2009/661). Päätyneen vuoden väestömuutossilmoituksia odotetaan tammikuun viimeiseen päivään. Väestörekisterikeskus toimittaa Tilastokeskukselle helmikuun alussa vuodenvaihteen väestön tiedot.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki Tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös perhetilastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Henkilötilastot perhetilastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-341-15).

Käsitteet

Asunnolla eli asuinhuoneistolla tarkoitetaan keittiöllä, keittokomerolla tai keittotilalla varustettua yhden asuinhuoneen tai useampia asuinhuoneita käsittävää, ympärivuotiseen asumiseen tarkoitettua kokonaisuutta, jonka huoneistoala on vähintään 7 m². Jokaisella asunnolla on oltava oma välitön sisäänkäyntinsä. Sisäänkäynniksi luetaan esim. omakotitaloissa erillinen ns. ulkoveranta (eteinen). Mikäli käynti asuinhuoneistokokonaisuuteen tapahtuu toiseen asuinhuoneistoon varsinaisesti kuuluvien tilojen läpi, ei edellistä pidetä erillisenä asuinhuoneistona, vaan nämä kokonaisuudet muodostavat yhden asuinhuoneiston.

Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asuinhuoneistossa vakinaisesti asuvat henkilöt. Väestötietojärjestelmän mukaan vakinaisesti laitoksissa kirjoilla olevat, asunnottomat, ulkomailla ja tietymättömissä olevat henkilöt eivät muodosta asuntokuntaa. Asuntolarakennuksiksi luokitelluissa rakennuksissa asuvat henkilöt, joiden asunto ei täytä asuinhuoneiston määritelmää, eivät muodosta asuntokuntaa.

Asuntoväestöön kuuluvat väestötietojärjestelmän mukaan vuoden lopussa varsinaisissa asunnoissa vakinaisesti asuvat henkilöt. Laitoksissa vakinaisesti kirjoilla olevat, asuntoloissa ja ulkomailla asuvat sekä asunnottomat henkilöt eivät kuulu asuntoväestöön. Ne asuntolarakennuksiksi luokitelluissa rakennuksissa asuvat henkilöt, joiden asunto ei täytä asunnon määritelmää, eivät kuulu asuntoväestöön.

Perheiden perusväestö poikkeaa asuntoväestöstä siten, että siihen lasketaan kuuluvaksi myös asuntoloissa asuvat.

Avoparit on muodostettu samassa asunnossa vakituisesti asuvista 18 vuotta täyttäneistä, eri sukupuolta olevista puolisoittomista henkilöistä, jos heidän ikäeronsa on alle 16 vuotta eivätkä he ole sisaruksia. Mikäli parilla on yhteinen lapsi, eivät nämä säännöt päde. Samaa sukupuolta olevia yhdessä asuvia henkilöitä ei päätellä avopareiksi. Vain rekisteröidyt parisuhteet tilastoidaan.

Lapseksi perhetilastossa katsotaan vanhempiensa kanssa asuvat

- biologiset lapset
- ottolapset sekä
- toisen puolison biologiset lapset ja ottolapset.

Lapsiksi ei luokitella kasvattilapsia eikä pelkän huoltosuhteen perusteella.

Vuoden 1990 jälkeen lapsen määrittely on muuttunut siten, että lapseksi luokitellaan vanhempiensa kanssa asuva henkilö siviilisäädystä riippumatta, ellei hänellä itsellään ole asuntokunnassa puolisoa tai lapsia. Vuonna 1990 lapsen asemaan luokiteltiin vain naimattomat henkilöt. Eli tuolloin vanhempiensa luona asuva leski tai eronnut luokiteltiin perheeseen kuulumattomaksi, vuodesta 1992 lähtien hän kuuluu perheeseen.

Lapsiluku on perheen kotona asuvien perheasemaltaan lapsen asemassa olevien määrä. Lapsiperheen lapsiluvulla tarkoitetaan kotona asuvien alle 18-vuotiaiden lasten määrää.

Lapsiperhe on perhe, johon kuuluu vähintään yksi kotona asuva alle 18-vuotias lapsi.

Mies. Taulukoitaessa rekisteröityjä parisuhteita yhdessä avio- tai avoparien kanssa miehellä tarkoitetaan rekisteröidyn parin vanhempaa puolisoa.

Perheen muodostavat yhdessä asuvat avio- tai avoliitossa olevat tai parisuhteensa rekisteröineet henkilöt ja heidän lapsensa, jompikumpi vanhemmista lapsineen sekä avio- ja avopuolisot sekä parisuhteensa rekisteröineet henkilöt, joilla ei ole lapsia.

Samaa sukupuolta olevat henkilöt ovat voineet 1.3.2002 lähtien rekisteröidä parisuhteensa.

Asuntokunnissa asuvat perheen ulkopuoliset henkilöt, vaikka olisivat perheen sukulaisia, eivät kuulu perheväestöön, elleivät muodosta omaa perhettä. Yhdessä asuvat sisarukset tai serkkuset eivät ole perhe, eivätkä kuulu perheväestöön. Yksin tai samaa sukupuolta olevan henkilön kanssa asuvat ihmiset eivät kuulu perheväestöön.

Asuntoloissa asuvat perheet kuuluvat perheväestöön. Sen sijaan laitoksissa kirjoilla olevista henkilöistä ei muodosteta perheitä.

Perheessä voi olla korkeintaan kaksi perättäistä sukupolvea. Jos asuntokunnassa on useampia sukupolvia, perhe muodostetaan nuorimmasta sukupolvesta lähtien. Näin esim. lapsensa perheen kanssa asuva anoppi tai appi jää perheeseen kuulumattomaksi, ellei yhdessä asu myös puoliso, jolloin vanha pariskunta muodostaa oman erillisen perheen.

Lapsiperheitä ovat perheet, joissa kotona asuu vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi.

Perheenjäsenet ryhmitellään **perheaseman** mukaan seuraavasti:

- aviopuoliso, ei lapsia
- aviopuoliso, jolla lapsia
- avopuoliso, ei lapsia
- avopuoliso, jolla lapsia
- rekisteröidyn parisuhteen puoliso, ei lapsia
- rekisteröidyn parisuhteen puoliso, jolla lapsia
- isä/äiti ilman puolisoa
- lapsi

Lapsiksi perhetilastossa katsotaan iästä riippumatta vanhempiensa kanssa asuvat omat lapset tai puolison biologiset lapset tai ottolapset, mutta ei kasvattilapsia tai huollettavia lapsia.

Perheellinen mies on avio- tai avopuoliso, isä, jolla on lapsia sekä rekisteröidyn miesparin kummatkin puolisot. Perheellinen nainen on avio- tai avopuoliso, äiti, jolla on lapsia sekä rekisteröidyn naisparin kummatkin puolisot.

Perheet ryhmitellään seuraaviin **perhetyyppeihin**:

- aviopari ilman lapsia
- avopari ilman lapsia
- aviopari ja lapsia
- avopari ja lapsia
- rekisteröity miespari ilman lapsia
- rekisteröity miespari ja lapsia
- rekisteröity naispari ilman lapsia
- rekisteröity naispari ja lapsia
- äiti ja lapsia
- isä ja lapsia

Ilman lapsia tarkoittaa paria, jolla ei ole koskaan ollut lapsia tai jonka lapset eivät asu enää vanhempiensa kanssa. ”Avio- ja avopari ja lapsia” sisältää paitsi parit, joilla on yhteisiä lapsia myös parit, joiden lapset eivät ole yhteisiä.

Rekisteröidyssä parisuhteessa olevat on tietosuojasyistä luokiteltu kunnittaisissa taulukoissa yhteen avioliittojen kanssa.

Puolisolla tarkoitetaan joko avio- tai avopuolisoa tai rekisteröidyn parisuhteen toista osapuolta, ellei asiayhteydestä muuta ilmene.

Uusperheessä on alle 18-vuotias vain toisen puolison lapsi. Perheen kaikki lapset eivät ole puolisoiden yhteisiä.

Taulukoitaessa rekisteröityjä parisuhteita yhdessä avio- tai avoparien kanssa vaimolla tarkoitetaan rekisteröidyn parin nuorempaa puolisoa.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tietokoneohjelma luokittelee henkilöt heidän vakituisen asuinpaikkansa tunnuksen mukaan asuntokunniksi. Jokaisen asunnossa vakituisesti asuvan henkilön tietueella on vanhempien, puolison ja kaikkien lasten henkilötunnukset. Näitä vertailemalla ohjelma muodostaa perheet.

Ennen vuotta 1990 avoparit pääteltiin vain puolisojen yhteisten lasten perusteella. Nyt käytössä oleva ohjelma päättää avioparien muodostamisen jälkeen asunnossa mahdollisesti asuvista puolisoittomista, vähintään 18-vuotiaista, eri sukupuolta olevista henkilöistä avoparin, jos he eivät ole sisaruksia ja heidän ikäeronsa on korkeintaan 15 vuotta. Puolisoiden iälle eikä ikäerolle aseteta rajoituksia, jos heillä on yhteinen lapsi.

Avopariksi päätellään siten esimerkiksi entisten käsitteiden mukainen yksinhuoltajaäiti, jonka luona asuu sopivan ikäinen mies. Samoin nyt muodostetaan perheen tyttärestä ja mahdollisesta perheen kanssa asuvasta sopivan ikäisestä miehestä avopari.

Perheiden päättelyä hankaloittaa se, että väestötietojärjestelmä ei kerro onko perheen kanssa asuva henkilö alivuokralainen. Suomessa oli vuoden 1990 väestölaskennan luotettavuustutkimuksen mukaan tuolloin alle 20 000 alivuokralaista eikä mikään viittanut määrän olleen suurenemassa. Niinpä tapauksia, joissa alivuokralainen päätellään vuokranantajan avopuolisoksi, ei voi olla huomattavaa määrää. Edellytyksenään on, että alivuokralainen on sopivan ikäinen ja vastakkaista sukupuolta kuin puolison vuokranantaja.

Jos mahdollisia ehdokkaita avopuolisoksi on useampia, ohjelma valitsee puolisosiksi iältään lähinnä olevan henkilön. Avopareja aletaan päätellä korkeintaan neljästä puolisoittomasta henkilöstä.

Laitoksessa vakituisesti asuvista ei muodosteta perheitä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Suomen perhetilastot on etuoikeutetussa asemassa, kun käytettävissä on väestötietojärjestelmä, jossa jokaisella ihmisellä on henkilötunnuksen lisäksi kotipaikkatunnus, joka kertoo, missä asunnossa henkilö asuu. Perhetilastot voidaan laatia koko väestöstä vuosittain, nopeasti ja rasittamatta ihmisiä kalliilla kyselyillä. Näin voidaan Suomen lisäksi tehdä toistaiseksi vain Tanskassa.

Perheiden päättely väestötietojärjestelmästä aiheuttaa ongelmia lähinnä kahdessa suhteessa:

1. Perheeksi voidaan yhdistää vain henkilöt, jotka ovat ns. kirjoilla samassa asunnossa.
2. Avoparit (avioliitonkaltainen suhde) joudutaan päättelemään.

1. Kansainvälisten käsitteenmääritysten mukaan perhe voidaan muodostaa myös virallisen asuinpaikan mukaan, kuten Suomessa tehdään. Kuitenkin perheet, joissa esimerkiksi toinen puolisoista on työn takia kirjoilla toisella paikkakunnalla, vaikka asuukin viikonloput ja viettää lomat muun perheen kanssa, eivät tule tilastoihin täydellisinä. Samoin pariskunta voi asua yhdessä, vaikka toinen on edelleen kirjoilla jossain muualla, vaikkapa edellisen puolison luona.

Suomessa valtaosa ihmisistä kuitenkin asuu siellä, missä on kirjoillakin. Yleisesti ottaen Väestötietokeskuksen väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen, hänet on kirjattava väestötietojärjestelmään. Eläminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen virananomaisten kanssa jne. edellyttää henkilötunnusta. Voidaan olettaa, ettei Suomessa ole merkittävää määrää esim. yli vuoden kestäviä jaksoja 'pimeää' työtä tekeviä henkilöitä, joille palkka maksetaan käteisellä. Vähintään vuoden mittaiseksi tarkoitettu oleskelu on edellytys Suomen väestöön kirjautumiseen.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestömuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Väestötietokeskus teettää Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2012 tutkimuksessa vastanneista 98,9 prosentilla tieto oli oikein. Tutkimuksen kato oli 16,9 prosenttia. Kadon osalta osoitteet pyrittiin tarkistamaan muista lähteistä. Katoon kuuluvista henkilöistä 93,6 prosentilla osoite pystyttiin toteamaan oikeaksi, 5,9 prosentilla vääräksi ja 1,8 prosentilla tietoa ei voitu tarkistaa. Jos oletetaan kaikkien kadossa olleiden tarkistamatta jääneiden tiedot vääräksi, olisi lopullinen oikeiden osoitteiden osuus 98,1 prosenttia.

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Väestötietokeskus poistaa heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

Väestötietojärjestelmästä saadusta vuoden 2014 lopun väestöaineistosta on selvitysten jälkeen poistettu todennäköisesti ulkomaille muuttaneina 2 301 henkilöä. Nämä henkilöt ovat ulkomaisten kansalaisia, joiden osoite on tuntematon ja jotka eivät ole vuosien 2011–2013 välisenä aikana saaneet palkkatuloa, pääomatuloa, yritysajutuloa, työttömyystukea, eläketuloa, toimeentulotukea tai sairausvakuutuksen korvauksia.

Nuorten osalta tilanne muuttui kotikuntalain myötä vuonna 1994. Opiskelija voi muuttaa kirjansa opiskelupaikkakunnalle, toisin kuin ennen.

2. Avioliitonkaltaisen suhteen päättelemisen väestötietojärjestelmästä on ongelmallisempaa. Vaihtoehtona on jättää lapsettomat avoparit kokonaan tilastoinnin ulkopuolelle ja yhdistää avopareja vain yhteisten lasten avulla. Kun tilastoilla kuitenkin on tarkoitus kuvata yhteiskuntaa mahdollisimman totuudenmukaisesti, ollaan varmaankin lähempänä totuutta päättelemällä avopareja yhteisen osoitteen perusteella kuin jättämällä heidät tilastojen ulkopuolelle.

Ohjelma varmastikin päättelee olemattomia avopareja, toisaalta se jättää alle 18-vuotiaat avoparit päättelemättä, samoin ne avoparit, joiden ikäero on yli 15 vuotta. Ohjelman päättelemien avoparien määrä oli kuitenkin hyvin lähellä niitä lukuja, joita haastattelututkimuksissa oli saatu ennen päättelyn aloittamista.

Vuoden 1989 avoparit saatiin vielä erillisellä haastattelututkimuksella. Haastattelun kohteena olivat henkilöt, eivät perheet. Kysymys esitettiin vain henkilöille, joiden siviilisäätty ei ollut 'naimisissa'. Otoksesta arvioitiin Suomessa olevan 372 000 avoliitossa asuvaa 15–64-vuotiasta henkilöä. Seuraavan vuoden perhetilaston osoitteen mukaan päätellyiksi 18–64-vuotiaksi avoliitossa asuviksi saatiin 370 000 henkilöä, joista tosin osa on siviilisäädyltään naimisissa olevia. Otosten mukaan avoliitossa asuvien määrä kasvoi 1980-luvun lopulla noin 20 000 hengellä vuosittain.

Ottaen huomioon eroavaisuudet ikärajoissa ja siviilisäädyn merkityksessä avoparipäätelyssä, voidaan todeta perhetilastoihin pääteltävien avoparien määrän olevan hieman otoksilla mitattua todellisuutta pienemmän. Avoparien päätely antaa kuitenkin riittävän hyvän kuvan yhteiskunnan perherakenteesta. Näin voidaan seurata, mihin suuntaan kehitys on menossa ja tarkastella eri perhetyyppisiä suurempina ryhminä. Yksilötason päätelmien teossa näistä pariskunnista on kuitenkin oltava varovainen.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilastokeskus päivää vuodenvaihteen väestö- ja perhetilastot vuoden viimeiselle päivälle. Aluejakona on vuodesta 1999 lähtien käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen jo edellisen vuoden viimeisen päivän tilastoihin. Vuodenvaihteen tilastot voidaan tarvittaessa tuottaa myös kuntajaolla ennen yhdistymistä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Ensimmäiset perhetilastot on saatavilla vuoden 1950 ja 1960 väestölaskennoista. Vuodesta 1970 lähtien väestölaskentoja on tehty viiden vuoden välein. Lisäksi vuosina 1977, 1978, 1982, 1984 ja 1987 on julkaistu perhetietoja. Vuodesta 1992 perhetilastoja on tehty vuosittain. Perhejulkaisu on tehty vuosittain vuodesta 1994.

Avoliitossa elävistä tehtiin vuosina 1980–1989 vuosittain työvoimatutkimuksen yhteydessä noin 10 000 henkilön otokseen perustuva katsaus.

Vuodesta 1870 vuoteen 1930 tehtiin kymmenvuosittain suurimmissa kaupungeissa henkilölomakkeisiin perustuva väestölaskenta. Näistä laskennoista on saatavilla jonkinlaisia ruokakuntatietoja.

Perheiden perustiedot on saatavilla sähköisessä muodossa kunnittain tai kuntaa suuremmilla aluejaoilla Tilastokeskuksen veloittamattomasta StatFin-tilastopalvelussa internetissä osoitteessa:

<http://www.stat.fi/tup/tilastotietokannat/index.html>

Yleistietoa ja pitkiä aikasarjoja koko maan perheistä on perhetilaston kotisivuilla osoitteessa:

<http://www.stat.fi/til/perh/index.html>

Maksullisessa sähköisessä tietopalvelussa on saatavilla eritellympää tietoa perheistä mm. kunnan osa-alueittain. Palvelusta saa lähempiä tietoja osoitteesta:

<http://www.stat.fi/tup/vaestotilastopalvelu/index.html>

Tilastokeskuksen maksullisista palveluista on enemmän tietoa osoitteessa:

<http://www.stat.fi/tup/tilastotietokannat/index.html>

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Perhetiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia ennen ja jälkeen vuoden 1990, jolloin avoparit alettiin päätellä yhdessä asumisen perusteella. Perhetilastossa on otostutkimuksia apuna käyttäen estimoitu vuosille 1960 ja 1970 koko maan osalta perhejakauma mukaan lukien avoparit, joilla ei ole yhteisiä lapsia. Vuoden 1980 ja 1985 luvut on tulostettu uudella luokituksella alkuperäisestä aineistosta. Avoparien ottaminen mukaan tilastoon lisää perheiden määrää ja samalla vähentää yhden vanhemman perheiden määrää, koska osa näistä asuu avoliitossa uuden puolison kanssa.

Kun lapsen asemaan luokiteltavan henkilön siviilisäädylle ei enää vuoden 1990 jälkeen asetettu rajoitteita, lisäsi se niin ikään perheiden määrää. Esim. äitinsä luo asumaan palannut eronnut henkilö muodostaa äitinsä kanssa perheen, aikaisemmin äiti ja lapsi tilastoitiin perheväestön ulkopuolisiksi.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Demografisten perhetilastojen luvut poikkeavat joidenkin väestölaskentojen perheluvuista. Näissä väestölaskennan tilastoissa on käsitteenä asuntokuntaväestö, jolloin perheiden tilastoista putoavat pois ne perheet, joiden asunto ei täytä asunnon kriteerejä.

Lisätietoja

Marjut Pietiläinen 029 551 2798

Timo Nikander 029 551 3250

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

vaesto.tilasto@tilastokeskus.fi

<http://tilastokeskus.fi/til/perh/index.html>

Lähde: Väestö- ja oikeustilastot, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3215 (pdf)